

AMINTIRI – DE CE AM PLECAT DE ACASA – TRAIAN GOLEA

<http://www.miscarea.com/carti2.htm>

Am intrat in Fratia de Cruce in 1936 si din 1938 am fost activ in cercurile studentesti. In 1943 am terminat facultatea, si am intrat in armata pana in 1944 toamna, cand cu unitatea mea - Regimentul 2 Transmisiuni, Brasov - am ajuns pana la Tisa in cadrul campaniei din Vest contra Germaniei. In Noembrie 1944 trebuia sa ma intorc in tara pentru examenul de sublocotenent de rezerva. Dupa examen eu nu m'am mai intors pe front, pentru ca nu am acceptat sa lupt in continuare alaturi de bolsevici impotriva Europei crestine. Am acceptat sa merg inspre Vest pana cand am eliberat Ardealul de la Unguri, dar nu mai departe. Cand Locotenentul Tacutu a vrut sa-mi dea ordinul de plecare din nou pe front, i-am spus ca nu-l iau pentru ca nu vreau sa lupt alaturi de bolsevici contra Europei crestine.

El mi-a spus ca in acest caz trebuie sa ma aresteze. Atunci i-am raspuns:

- Bine, iau ordinul, dar nu ma duc pe front.
- Te priveste !

Am intrat in contact cu miscarea de rezistenta anticomunista formata imediat dupa ce comunistii au pus mana pe conducere, intarita de cei parasutati de Armata Nationala de la Viena. Asta a durat pana dupa terminarea razboiului, in Mai 1945.

In Iunie 1945 m'am dus la Brasov, la sediul regimentului meu, ca sa-l prind pe Locotenentul Tacutu, sa vad daca poate gasi el o solutie sa ma legalizeze. Eram dat dezertor si urmarit ca atare. Am asteptat pana seara intr'o cafenea din fata regimentului, ca sa-l vad cand iese. Cand a iesit pe poarta si a luat-o spre casa, m'amtinut dupa el pana cand am vazut unde a intrat. La 2-3 minute am sunat la usa si mi-a deschis chiar el si m'a apostrofat:

- Te stiam eu nebun, dar nici chiar asa.

Mai departe imi spune: Regimentul nostru se va muta maine la Sf. Gheorghe. Va trebui sa astepti pana Marti, cand trebuie sa vii la Sf. Gheorghe sa vedem ce se poate face. Zis si facut.

Marti dimineata iau trenul spre Sf. Gheorghe si ma duc la Regiment si intreb de Locotenentul Tacutu. Inca nu era sosit, dar intreg biroul a sarit ca ars cand

m'au vazut acolo. Toti stiau ca sunt dat dezertor si urmarit in toata tara. Le-am spus ca voi iesi afara sa-l astept pe Locotenent, care nu dupa multa vreme a aparut pe drunul catre Regiment. M'a luat de brat si am intrat in biroul sau. Au ranas cu totii cu gura cascata cand l-au vazut pe Locotenent la brat cu dezertorul Golea. Locotenentul a cerut dosarul lui Golea, sa vada care-i situatia. Toti in cor:

- Este dat dezertor.

Bine, asta o stiu, dar vreau sa vad ce se poate face.

Lototenentul Tacutu ia dosarul si-l studiaza si ma intreaba daca am o fotografie ca militar la mine. Eu aveam o falsa legitimatie ca militar, care ma ajuta sa pot circula, dar aveam intamplator la mine si o fotografie detasata. I-o dau si in cateva minute imi da un nou livret militar cu mentiunea ca "a fost o eroare ca am fost trimis pe front, cand eu trebuia sa fiu mobilizat pe loc pentru lucru ca inginer agronom. In consecinta, se anuleaza ordinul de trimitere pe front."

Bucuros, i-am multumit si i-am lasat niste bani pentru a cumpara niste vin pentru cei din birou si sa-l inchine pentru viitorul poporului roman. Cu asta am plecat.

M'am dus acasa si cand m'a vazut tata, a sarit in sus:

- Ce cauti tu acasa, cand esti cautat ca dezertor de toata jandarmeria ?

- Tata, sunt in ordine. Am livretul militar bun.

- Da-mi-l sa-l vad si eu. L-a luat si a fugit cu el repede la postul de jandarmi sa i-l arate Plutonierului, sa-i spuna el daca sunt sau nu in ordine si ca nu ma mai cauta.

A venit tata fericit acasa si cu asta s'a incheiat episodul cu dezertarea mea din armata.

De Camera Agricola a jud. Tarnava Mica am fost angajat ca administrator al Mosiei Bruckenthal din Micasasa, unde am functionat pana in 1946 toamna. Odata legalizata situatia, m'am dus pana in Banat, la Beregsaul Mare, unde era refugiata din Basarabia familia Bucsan si care era amenintata sa fie deportata in Basarabia ca cetateni rusi, ei fiind basarabeni. Pe familia Bucsan am cunoscut-o inca de pe timpul cand eram student la Chisinau. Fratele mai mic a lui Theodor Bucsan, viitorul meu socru si capul familiei Bucsan, care a fost deportat in Siberia imediat ce Rusii au intrat in Basarabia, in 1940, era coleg si camarad cu mine la Agronomie la Chisinau. La Beregsaul Mare era Mama familiei cu trei fete si mai avea un baiat, Boris, student si el la Agronomie la Cluj.

I-am luat cu mine la Blaj si apoi la Micasasa. In judet la mine aveam posibilitate sa le fac acte ca ar fi nascuti pe Tarnave. In Septembrie 1945 m'am si casatorit cu fata cea mai mnare, Nadejdea si pentru soacra s'a putut gasi si un post de invatatoare. A doua fata, Lidia, a ramas in Banat si s'a casatorit cu Ilie Poenaru, dar cea mai mica, Tamara, a venit cu noi.

In 1946 am fost chemat de fostul meu sef din Sudul Basarabiei din 1943, cand eram in stagiul de practica al anului V, care ajunsese sef de Camera Agricola in Teleroman. Ma vroia neaparat ca Sef al Centrului de Masini de la Nanov, langa Alexandria. Cum acolo era un centru de masini cu multi muncitori, am intrat repede in conflict cu organizatia comunista locala, care sebgau mereu peste mine. Atunci i-am cerut sefului sa ma scape de ei si sa ma ajute sa pot pleca in judetul Brasov. Ma interesa Brasovul pentru ca erau muntii si padurile aproape

si puteam sa dispar cu usurinta, in caz de nevoie, in cel mai scurt timp. Am fost mutat la Feldioara in toamna lui 1947, de unde apoi in 1948 in August am plecat la bai la Buzias intr'un concediu de boala si in Septembrie am trecut frontiera in Yugoslavia. Adica din 1945 pana in 1948 am schimbat mereu de domiciliu incat n'am putut fi semnalat, pana cand am ajuns inafara granitelor tarii. Asa am scapat de arestare.

Anul 1948 a fost anul cand au inceput arestarile masive. In Ianuarie 1948 m'am imbolnavit de febra tifoida si am intrat in spital pentru doua luni, de unde am iesit cu o flebita la ambele picioare, ceea ce ma facea inapt pentru drumuri lungi.

Mai tarziu, prin Iunie '48 m'am intalnit cu un fost coleg de facultate, basarabean, Apostol, caruia grupul nostru, al nationalistilor, in intelegere cu Consiliul Profesorat al Facultatii, i-a refuzat reinscrierea la studii la Iasi, unde se mutase Facultatea noastra de Agronomie de la Chisinau, pe motiv ca in timpul cedarii Basarabiei, in anul scolar 1940/41 el, cu un grup de studenti comunisti, i-au alungat din facultate pe studentii nationalisti. Acum, in 1948, se simtea din nou la putere si m'a apostrofat: ei, ce mai zici acum ?

Cum la 15 Mai incepusera arestarile masive in Romania in randurile anti-comunistilor, ma asteptam si eu sa-mi vina randul si pentru asta trebuia sa dispar la munte sau peste hotare. Cum aveam insa picioarele bolnave, si cum la munte iti trebuiau in primul rand picioare bune, singura scapare a ramas fuga peste hotare.

Cumnatul meu Ilie Poenaru, inginer agronom si legionar, care traia undeva pe langa Lugoj si care, in vara 1948 ne-a vizitat la Feldioara, i-am spus dorinta noastra de a parasi tara. Mi-a spus ca cunoaste niste oameni care fac trecere la negru peste frontiera. Mi-am cerut un concediu de boala la bai la Buzias, in Banat. Cumnatul meu era la Bacova la un centru viticol, aproape de Buzias. Acolo trebuia sa ne intalnim cu cunoscutii lui ca sa ne treaca pe sotie si pe mine in Austria. Planurile noastre insa au trebuit sa sufere o modificare drastica. Aproape de Arad a fost prins un grup cu calauzele, care incerca sa treaca frontiera si atunci oamenii nostri, pentru ca acestia toti se stiau intre ei, a trebuit sa stea linistiti vreo luna, pentru ca nu stiau daca nu erau pusi sub urmarire. A trebuit deci sa amanam si noi trecerea cu o luna de zile. In acel timp ne-am pomenit cu fratele meu, Ionel, la noi la Buzias, cu stirea alarmanta ca intreaga Siguranta a Statului este pe urmele sale si ca trebuie sa paraseasca tara in cel mai scurt timp. El era urmarit de politie inca din 1945, cand s'a dus la Medias sa ia legatura cu un camarad care actiona in regiune. S'a dus la casa unde se intalneau de obicei, fara sa stie ca intre timp locuinta fusese descoperita de politie. Legionarul care statea acolo fugise, fara sa aiba timp sa-i avertizeze pe toti cei care frecventau aceasta casa. Cand a intrat Ionel in camera prietenului, a gasit inaintea o persoana necunoscuta.

- Buna ziua !
- Buna ziua !
- Ion, se recomanda Ionel.
- De unde vii, intrebam necunoscutul.
- Din jur.

- In numele legii esti arestat, si scoate un pistol pe care-l indreapta spre el, somandu-l sa se predea, dar Ionel nu se infricosseaza. Desi statea in bataia pistolului, incepe sa-i vorbeasca, facandu-l las, om de nimic, o carpa care s'a pus in slujba bolsevicilor si care tremura in fata unui om neinarmat. Agentul a ramas uluit de indrazneala lui. Profitand de un moment deneatentie a agentului, Ionel pune mana la brau ca sa scoata pistolul. Agentul il someaza:

- Ia mana, ca trag !

- Vroiam numai sa scot ceasul, ii raspunde Ionel linistit. Se indreapta atunci spre fereastra cu gandul sa sara in curte. Agentul il someaza din nou si Ionel descopere atunci ca pistolul agentului nu era incarcat. Daca ar fi stiut, de mult ar fi terminat cu el.

Tinandu-l pe Ionel in bataia revolverului, agentul cheama pe proprietareasa casei, o femeie in varsta de origine germana si ii spune sa mearga la politie sa cheme ceva ajutor. Ionel isi da seama de situatie si-si schimba imediat planurile. Ii spune agentului ca se preda si ca accepta sa mearga cu el la politie. Acesta foarte incantat, este de acord. Se gandea ca meritul lui in fata superiorilor va fi cu atat mai mare cu cat va reusi sa aresteze singur pe un legionar atat de periculos.

Casa unde locuia prietenul avea doua iesiri, si Ionel le stia. Casa era situata mai sus si scarile care dadeau in strada, erau abrupte. Pe la jumatatea scarilor ii administreaza Ionel agentului o lovitura zdravana si bine calculata, incat acesta si-a pierdut echilibrul si s'a rostogolit pe trepti in jos pana in strada. Profitand de acest moment, Ionel a iesit pe usa cealalta care dadea intr'o strada paralela. Politistul se scoala si incepe sa-l urmareasca. Dupa un colt de strada Ionel da peste un gardian care vroia sa-l opreasca. Trage cateva focuri peste capul gardianului care s'a culcat imediat la pamant si Ionel a sarit peste el si fuge.

Agentul nu-l slabeste, se tine dupa el, tragand focuri de revolver. Un taran ii iese in cale si vazand ca fuge, vroia sa-l opreasca, crezand ca e un rau facator, si incepe sa-l ameninte cu biciul. Ionel, cu pistolul in mana, îi face semn sa-i elibereze calea. Astfel Ionel a reusit sa iasa din oras si sa-si piarda urma in padurile din jurul Mediasului.

Cum s'a aflat mai tarziu, cazul luase proportii. Agentul a raportat la Comisariat ca a urmarit pe un mare Comandant legionar, ca a reusit sa-l raneasca si ca probabil se ascunde prin padurile din jur. Imediat s'au organizat putere de urmarire dar Ionel, iute de picior, parasise regiunea. De atunci a fost in permanenta urmarire.

A doua ciocnire a lui Ionel cu Politia are loc in Septembrie 1948 la Sibiu. In acest an, la 15 Mai, avusesera loc marile arestari de legionari. Latul se stransese tot mai mult in jurul celor scapati liberi pana atunci. Ionel, impreuna cu Bubu Pinteau si Axente Pacurarul, colegi si camarazi urmariti la Cluj, ajung la Sibiu. Aici isi gasesc refugiul la o familie legionara cunoscuta. Au ajuns inspre seara si gazdele i-au poftit la cina. Nici nu au inceput sa manance bine si deodata se deschid usile in laturi cu putere si intra un grup de 5-6 agenti cu pistoalele in mana.

Incep legitimarile. Primul la rand este Pacurarul, care este perchezitionat si trecut in antreu sub paza. Urmeaza la rand Pinteau, care avea asupra sa si un pistol ruginit, de care nu se putea folosi. Il purta doar pentru intimidare. Agentii

au incercat sa-i ia pistolul. Pintea s'a opus si s'a nascut o busculada. In acelas timp un alt agent il legitimeaza pe Ionel, care-i ofera calm legitimatia. In timp ce agentul o examineaza, Ionel scoate pistolul Walter de la brau si trage doua focuri. Agentul se prabuseste. Ceilalti agenti surprinsi, incep sa traga in nestire. In acel moment se sting lampile din cauza impuscaturilor. Se face intunec si agentii se trantesc la pamant. Ionel, din coltul lui, vede o umbra care se strecoara pe coridor. El crede ca e unul din camarazii sai. Se ia dupa el, fugind afara in strada, dar de pe trotuarul celalalt doi agenti il asteapta si trag asupra lui. Totusi Ionel reuseste sa fuga si sa-si piarda urma pe niste strazi laterale si sa-si gaseasca adapost la o alta familie legionara.

Mai tarziu s'a aflat ca Pacuraru a reusit si el sa se salveze, dar in schimb Pintea a fost ranit, arestat si dus la Siguranta, de unde nu s'a mai intors viu.

In aceste conditii, cand legaturile se ingreunasera si tot mai putini oameni erau dispusi sa-si riste viata pentru a-i ascunde pe fugari, Ionel si-a dat seama ca nu mai poate fi de niciun folos miscarii de rezistenta din interior si s'a hotarit sa paraseasca tara. A reusit sa ajunga in noaptea aceea pana la Feldioara la locuinta mea. O cumnata, Tamara, i-a spus ca eu si cu Nadea, sotia, suntem la Buzias si ne poate gasi la cumnatul meu, Ilie Poenaru. Avand adresa, Ionel a venit la noi.

La Buzias mai era un fugar, fratele sotiei, Boris Bucsan, student la Agronomie la Cluj, care de doua luni era urmarit de politie si vroia si el sa paraseasca tara.

In aceasta situatie eu am plecat in graba la Bucuresti pentru a-l instiinta pe Ion Bucsan, camarad, coleg si unchi de-al sotiei, propunandu-i sa vina si el cu noi. La asta Johnny, cum ii spuneam noi, mi-a raspuns ca "este sub demnitatea mea sa fug acum din tara." Bucsan lucra la Institutul de Cercetari Agronomice si mi-a dat o delegatie de inspector fitosanitar pe judetul Timis, delegatie cu care ma puteam misca liber de-a lungul frontierei pentru a cauta locul de trecere cel mai potrivit.

La Lugoj locuia o matusa a sotiei, invatatoare, casatorita cu Lupsa, al carui frate, Sevalus, locuia in Comlosul Mic, localitate chiar pe frontiera. Sevalus a acceptat sa ne dea o mana de ajutor, servind ca punct de popas intre sosirea cu trenul si momentul prielnic trecerii frontierei, cat si sa ne dea informatii asupra asezarii frontierei, unde se gasea pichetul si programul de patrulare al granicerilor.

Pentru sotia mea situatia devenise foarte grea. Nu se putea hotari sa infrunte riscurile unei treceri clandestine a frontierei fara calauza, dar nici nu vroia sa accepte gandul de a ramane singura intara. In fata acestei dileme dureroase, atat eu cat si Boris si Ionel am incercat s'o convingem ca despartirea nu va dura mult, pentru ca in curand vor veni Americanii si ne vor elibera.

Inarmati cu delegatia de la Bucsan Ion, am luat trenul pana la Comlosul Mic, unde am ajuns la 6 dupa masa. Stiind care este casa lui Sevalus Lupsa si ocolind comuna, am intrat prin gradina in curte.

Hotarul Comlosului Mic daddea drept in frontiera, orientarea fiind foarte usoara. Toate randurile de porumb, de cartofi si de sfecla mergeau inspre Apus, spre frontiera. Descaltati, cu mainile si fata manjite cu tarana pentru a nu lasa nici o pata mai luminoasa, am asteptat pana dupa miezul noptii, cand cerul se innorase si a inceput o ploaie marunta care anihila orice fosnet de frunze. Cu cate o legaturica cu rufe de schimb in spinare si cu pistoalele in mana, am mers spre

frontiera, care atunci inca nu era marcata cu sarme. Mergand spre Vest, nici n'am stiut cand am trecut frontiera. Pastrand cat se putea de bine aceeasi directie, spre Apus, ne-am apropiat de o localitate, Kikinda, unde vroiam sa luam trenul spre Belgrad. Am devenit siguri ca suntem in Yugoslavia abia cand am vazut o firma scrisa cu litere cirilice. La un raulet ne-am spalat si pus in rand cat de cat si ne-am apropiat de gara. O patrula de militieni a incercat sa ne legitimeze, dar neavand acte si nestiind nici o vorba sarbeasca, ne-a arestat si ne-a dus la politie. Acolo, pe perete in spatele biroului, strajuia un tablou mare al lui Marx, deci tot comunisti.

In Yugoslavia

De la Politia din Kikinda, dupa un interogatoriu si dupa ce ne-au luat absolut toate actele personale, ne-au dus in lagar la KovaGica, unde erau deja vreo 200 de romani si vreo 100 de unguri.

De acolo ne-au scos grupuri-grupuri si ne-au trimis la lucru in diverse parti ale Yugoslaviei. Eu cu fratele si cu cumnatul am cazut in lotul de Srbsca Mitrovica, unde erau niste mine de plumb si la o adancime de 800 de metri trebuia sa scoatem plumb. Dupa trei zile am facut cu totii greva si, pentru ca in conceptia socialista nu incapa notiunea de greva, urgent am fost mutati la Pristina, in Kosmet, aproape de Albania. In lotul nostru a fost si inginerul Tului Basiu, fost sef legionar al judetului Timis in 1940.

La Pristina eu am fost repartizat la primarie pentru ingrijirea livezilor de pomi fructiferi a orasului. Ionel a fos repartizat, ca medicinist, la spitalul judetean, al carui sef era un medic roman din Timoc, care insa nu era repartizat la lucru intr'o regiune romaneasca pentru ca comunitatile romanesti sa nu-si aiba intelectualii lor, deci conducatorii lor. Numele doctorului imi scapa. El ne spunea ca, pe cat de puternic era curentul legionar in Romania, pe atat de puternic era curentul comunist in Yugoslavia.

De Pasti in 1949 am incercat, un grup mai mare dintre cei care ne gaseam in Pristina, sa fugim in Austria. Pentru a evita ca militia sa ne recunoasca in gara Pristina, am plecat pe jos la Kosovo Polje, pe Campia Mierlei, la vreo 15 km de Pristina, unde era un nod de cale ferata pe linia Atena-Skoplie-Belgrad. Din cauza ca soseaua era patrulata de militie, a trebuit sa mergem pe camp si am pierdut mult timp, incat am pierdut trenul care ne-a plecat de sub nas. Cum nu era decat un singur tren pe zi pentru Belgrad, am plecat inapoi spre Pristina. Ajunsi acasa insa, am fost arestati de militie, care a fost sesizata de plecarea noastra din resedinta in toiul noptii. Pe mine, pe fratele meu si inca trei insi, ne-au bagat la puscarie, considerandu-ne capi de rebeliune. De atunci m'am despartit de Basiu si ne-am reintalnit la Salzburg, Austria, la sfarsitul lui August 1949 unde el ajunsese cu cateva luni inaintea mea.

Ionel, impreuna cu Dr. Ionescu si cu un student al carui nume nu-l mai retin, au fost dati peste frontiera in Bulgaria. Ceilalti doi au luat-o inainte inspre interiorul Bulgariei si de urma lor nu am mai aflat nimic. Ionel, avand noroc ca nu a fost semnalat si arestat de graniceri, a asteptat noaptea si s'a reintors in Yugoslavia. Aici l-au arestat din nou si l-au bagat in inchisoare la Nis. Pe mine m'au dus

inapoi in lagarul de la Zreaneanin, unde se mutase lagarul de la Kovacica, devenit prea mic.

In Yugoslavia se stia de existenta unui Comitet al Romanilor de la Salzburg, care era foarte activ in slujba refugiatilor. Era format din oameni fosti in Armata Nationala si in Guvernul de la Viena si care dupa terminarea razboiului au ramas in spatiul austro-german. Conducerea pe atunci al acestui Comitet o avea Inginerul Caraivan si cu Spiridon Neata. Dupa arestare, cand a fost dus cu trenul spre Nis, Ionel a reusit sa strecoare unei fete de alaturi un biletel adrsesat acestui Comitet de la Salzburg, cu rugamintea sa-l expedieze, si in care anunta ca este la inchisoarea Nis. Cum Comitetul era cunoscut si cum posta austriaca era foarte constiincioasa, scisoarea a ajuns la destinatie cu simpla mentiune: Comitetul Roman, Salzburg.

In Iulie '49 din Zreaneanin eu am fost dus cu un lot mai mare la lucru la Maribor, in Slovenia, la 18 km de frontiera austriaca. Noi credeam ca ne-au adus atat de aproape de frontiera la lucru tocmai ca o invitatie sa incercam sa fugim mai departe, si in prima Dumineca, pentru a nu lipsi de la lucru, 8 insi am luat-o pe sosea spre frontiera. Cand ne-am apropiat de frontiera, fiind inca ziua, ne-am retras intr'o livada de pomi si asteptam sa vina noaptea. Stateam tolaniti pe iarba si unii chiar dormeau. La un mment dat ne pomenim ci niste militai care strigau la noi, "Ruke gore", adica mainile sus. Noi toti am ridicat mainile sus si ne-am ridicat, inafara de studentul Stefanescu, proaspat sosit in Yugoslavia si care incanu invatase nimic sarbeste si deci nu stia ce inseamna "Ruke gore". Vazandu-ne pe noi ca ne ridicam, a incercat si el sa se ridice, dar mai intai cu fundul. Un militai i-a tras un glonte in fund. Rana nu a fost prea grava, incat schiopatand, putea merge. L-am luat cu noi si escortati de militieni, am fost dusi la pichetul de frontiera. De acolo ne-au inapoiat la Maribor la puscarie pana a doua zi, cand ne-au trimis din nou la locul de munca.

In lotul nostru era si un oarecare student Victor Hardalau, care incercase mai inainte sa treaca pe aici frontiera si a fost arestat. El mi-a facut propunee sa incercam sa trecem impreuma. De aici, in August 1949, am reusit sa trecem la negru fara mari dificultati, in Austria, de unde Hardalau in scurta vreme a ajuns la Paris.

In Austria

In Austria ne-am prezentat la postul de jandarmi din Radkersburg, unde seful de post ne-a invitat mai intai la el acasa la masa. Era dimineata. Ne-a dat niste franzele cu cafea cu lapte si sunca. Acele franzelute n'am sa le uit toata viata, atat au fost de bune. Dupa mancare ne-a dus la inchisoare, unde trebuia sa stam inchisi 9 zile pentru trecere ilegala de frontiera. La inchisoare insa ne-am bucurat de un regim de favoare. Usile celulei noastre erau deschise toata ziua si noi ne puteam plimba prin curte cat vroiam. Asta, probabil, ca o consecinta ca ne-am predat singuri politiei.

De la Radkersburg, dupa 9 zile am fost dusi in lagarul de refugiatii de la Strass, in Kurnten, unde cei mai multi erau unguri: 300 de unguri si doar 14 romani. De aici, dupa trei zile am fost ridicat de camaradul Misu Giurea cu o motocicletă, si dus la Salzburg, la Comitet.

La Salzburg mai era si un centru legionar, unde Miscarea avea un sediu - o incapere inchiriata - si unde trageau sefii legionari, Traian Borobaru si Mircea Dimitriu cand veneau in aceasta regiune.

Traian Borobaru era din Banat si a functionat si mai functiona inca ca prim-ajutor al lui Horia Sima. Mircea Dimitriu, actualul Secretar al Miscarii din Exil, cu toate ca era din Putna, facuse Politehnica la Timisoara. Horia Sima a fost seful Regiunii Banat, deci erau cam toti banateni si se cunosteau intre ei de mai mult timp.

La o luna si jumatate dupa sosirea mea la Salzburg, mi s'a propus sa ma mut in acel sediu sediu al Miscarii pentru a asigura permanenta, cei doi sefi fiind majoritatea timpului pe drumuri prin intreaga Europa de Vest. La acest sediu al Miscarii venea si Horia Sima cand avea drumuri prin regiune, si asa m'a cunoscut si l-am cunoscut.

Cand eu am sosit la Salzburg, cateva zile am fost gazduiti intr'un lagar in apropierea garii. Intreg orasul era bombardat, si cu atat mai mult cartierul garii. Canalizarea nu mai functiona, usile si ferestrele in mare parte erau sparte si, mai ales din cauza ploilor frecvente, era o aparie si o murdarie greu de suportat. Acolo, in mai multe cladiri, erau gazduiti toti refugiatii din Rasaritul Europei care ajungeau in acest oras.

Comitetul Romanilor si cu conducerea Miscarii lucrau mana in mana. Au inchiriat un teren viran in apropierea garii centrale, pe Elisabeth Strasse 38. Au cumparat o baraca militara germana pe care au asezat-o pe acel teren, care era mai ridicat fata de sosea. In acest teren erau construite si bunkare pentru aparare antiaeriana, cu intrarea din strada. Baraca a fost instalata deasupra capatului celuilalt al bunkarului, unde s'a facut o iesire din bunker in baraca. Baraca a fost amenajata drept Camin pentru refugiatii, iar bunkerul a fost amenajat drept sufragerie si bucatarie.

Cand am ajuns eu, se lucra la izolarea bunkarului cu gudron pe dinafara. Asta insemna ca intreg bunkerul trebuia sa fie descoperit de pamant, lasat sa se usuce si apoi dat cu gudron si acoperit din nou. Am lucrat si eu in primele zile la aceasta treaba destul de grea.

Basiu era Seful Caminului. Conducerea a intrat in tratative cu Misiunea Catolica Romana pe Austria, care a acceptat sa furnizeze alimentele pentru cantina, Caminul primind denumirea de "Caminul Misiunii Catolice Romane din Austria". Printre grupul de romani refugiatii la Salzburg se afla si dl Florescu, bucatar de meserie si care gatea foarte bine si cu multa placere.

Cum terenul era viran, s'a instalat o plasa pentru wolleybal, unde refugiatii se puteau distra in timpul liber.

La inceput seful Misiunii a fost Mons. Octavian Barlea. La scurta vreme i-a urmat Parintele Florian Muller, neamt din Cobadin, Constanta. Parintele Mgller era un anticomunist militant, trecut si prin puscarie, unde i-a cunoscut bine pe legionari si in general ii iubea pe romani. Mai tarziu a avut si greutati pentru ca era prea apropiat de legionari.

Cu Par. Mgller si cu Basiu la conducerea Caminului s'a creat o atmosfera de solidaritate nationala. Eram de altfel singura natiune care-si avea Caminul propriu, adica eram scutiti de a trai in mizeria din lagarul de langa gara. In

acelas timp Comitetul Romanilor castigase increderea autoritatilor austriece, incat un refugiat proaspat sosit era preluat mai intai de Comitet si impreuna mergeau apoi la politie pentru primirea sejurului si a actelor de identitate. Cuvantul Comitetului era hotaritor in decizia Politiei, care era bucuroasa sa aiba mai putina bataie de cap si mai putine probleme cu refugiatii romani.

Cum nu aveam gaz la bucataria Caminului, s'au cumparat copaci intr'o padure si mergeam acolo sa taiem lemne. Mentionez toate astea pentru ca asa s'a creat o atmosfera de prietenie si de incredere reciproca intre noi romanii din Salzburg, care a dainuit ani de-a randul.

Ajuns la Salzburg si afland ca Ionel este in inchisoare la Nis, am facut nenumarate cereri, memorii si proteste la Ministerul de Interne si de Externe la Belgrad, la Crucea Rosie de la Geneva, la toate ambasadele si consulatele yugoslave din Europa, pentru a atrage atentia autoritatilor yugoslave ca nu pot dispune de Ionel dupa bunul lor plac, dupa metodele comuniste, fara ca cineva sa stie si sa protesteze. Cat succes am avut cu aceste demersuri, este greu de spus. Cert este insa ca in primavara anului 1950 Ionel a fost dat de granicerii yugoslavi peste frontiera la Trieste, de unde m'a anuntat.

Anul 1950 a fost pentru Biserica Catolica un An Sfant, care se repeta la fiecare sfert de secol. Misiunea Catolica Romana din spatiul german, de sub conducerea Par. Florian Muller, cu aceasta ocazie a organizat o excursie a Romanilor la Vatican in cursul lunii Iulie cu un autobus.

I-am comunicat lui Ionel data cand ajungem la Florenta in Piata Catedralei cu un "autobus de Salzburg" si unde, insfarsit, ne-am reintalnit.

Boris, cumnatul, a ajuns, tot peste Italia, in Franta cu cateva luni mai inainte.

Din Florenta am continuat drumul spre la Roma, unde am vizitat orasul si Vaticanul si am participat la slujbele religioase festive cu ocazia Anului Sfant. Dupa o saptamana ne-am luat drumul inapoi spre Salzburg, dar Ionel nu avea pasaport si deci nici viza, incat trebuia sa treaca frontiera la negru. In drum spre casa, la Conegliano, in Campia Lombardiei, Par. Muller avea un prieten, si la el am facut un popas. Prietenul Par. Muller cunostea bine frontiera si a venit cu noi pana la frontiera. Aici i-a aratat si explicat lui Ionel pe unde si cum sa treaca prin padure dincolo in Austria, intimp ce noua ni se va face controlul actelor. La cateva sute de metri in interiorul Austriei, pe o vreme frumoasa, tolanit pe iarba, l-am gasit pe Ionel, asteptandu-ne. De-acum era si el liber in lumea libera.

Reproducerea cârtilor legionare

In 1951 am initiat reproducerea cartilor legionare, care in exil erau foarte rare, iar in tara comunistii le ardeau cum puneau mana pe ele. Au participat la aceasta actiune mai multi camarazi, ceea ce a dat un nou suflu vietii comunitare de la Salzburg.

Ce spune Comandantul in postfata la "Pentru Legionari", editia 1968, in articolul "Destinul scrierilor legionare", despre aceasta actiune:

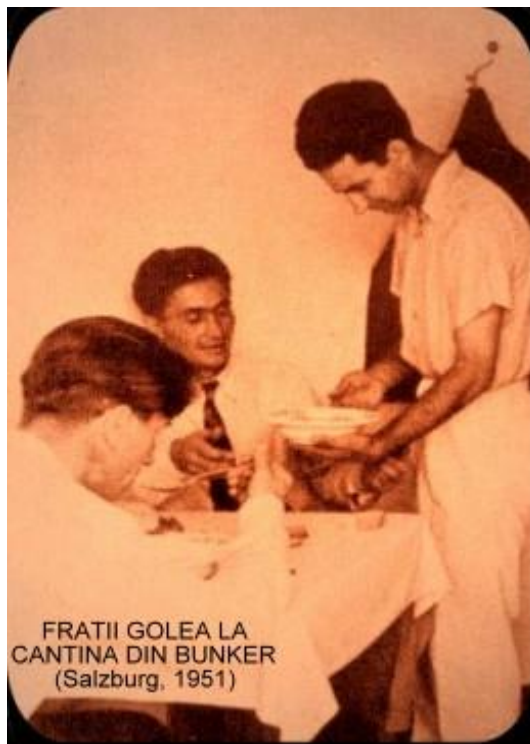
"In Europa Occidentala nesupusa dominatiei comuniste, legionarii gasesc o alta situatie. Pentru intaia oara se bucura de libertatea de a-si manifesta gandurile si de a publica scrierile lor. Trebuie sa aducem acest omagiu Occidentului democratic, recunoscand ca libertatea de constiinta si de expresie in aceste tari este o realitate constitutiva a vietii publice. Sub presupusa protectoare a Garzii de Fier, Germania national socialista, cartile noastre nu au putut sa apara in nicio tara din Europa inafara de Spania."

Aici o scurta interventie: La inceput noi, nestiind care este atmosfera, lucram cu perdelele trase si cat mai izolati de lume, iar expeditia cartilor o faceam de la un oficiu postal din cealalta parte a orasului, pentru a nu deveni cunoscuti in cartier si sa ne tradam, pana intr-o zi cand Vasile Cretu s'a dus sa cumpere lapte. Vanzatoarea l-a intrebat unde sta, si el i-a spus ca sta la Ignaz Harrer Strasse 75.

- A, va sa zica acolo unde-i tipografia !

Deci intreg cartierul stia cine suntem si ce facem dar nimeni nu ne-a deranjat cu vreo intrebare si noi credeam ca nimeni nu ne stie ce-i cu noi. Au aflat de la gazde care au vazut cu ce ne ocupam.

In continuare Comandantul in "Destinul scrierilor legionare":

FRATII GOLEA LA
CANTINA DIN BUNKER
(Salzburg, 1951)

"Miscarea foloseste acest climat de libertate pentru a reimprima cartile legionare aflate doar in cateva exemplare in strainatate si amenintate sa dispara. Incepand cu anul 1951 se formeaza la Salzburg o echipa de tipografi legionari cari se pun pe treaba cu elan si in decurs de trei ani savarsesc minunea de a reproduce aproape toate textele legionare clasice. Primul gand pentru realiarea acestei lucrari memorabile ii apartine lui Traian Golea. Rasfoind printre hartiile aflate in locuinta din Ignaz Harrer Strasse 75 din Salzburg, unde inafara de el mai impartaseau acelas acoperis si alti legionari, a dat peste niste pagini batute la masina in copie si prinse cu o capsa. Uitandu-se mai bine, a vazut ca aceste pagini formau o brosură, "Din lumea legionara" a lui Victor Puiu Garcineanu. Infatisarea brosurii era jalnica. Atunci si-a dat seama de dezastrul cartilor legionare si de iminenta primejdie ca si putinele exemplare ce se mai gasesc prin strainatate sa dispara sau sa se perpetueze sub aceasta forma lamentabila. Un sentiment de mila, unit cu o adanca veneratie pentru scriitorii martiri ai Legiunii, l-au determinat sa se apuce sa studieze chestiunea reproducerii in masa a cartilor legionare. A vorbit cu Traian Borobaru, care nu numai ca a fost entuziasmat de idee, dar i-a si oferit mijloacele materiale ale

SANDU MARIN SI SPIRIDON NEATA LA BATUTUL MATRITELOR

Legiunii pentru a grabi ritmul de scoatere a cartilor. Mii de pagini sunt batute la masina si apoi trase la multiplicator in casa de la Ignaz Harer Strasse 75. Cartile legionare vad din nou lumina zilei si patrund din nou in circuitul culturii nationale. Aceasta isprava poarta numele de "Colectia Omul Nou", voind sa se arate prin numele ei ca echipa de la Salzburg, cand a dat aceasta batalie de insemnatate decisiva

pentru perpetuarea patrimoniului spiritual si cultural al Miscarii, a fost insuflita de viziunea "omului nou".

In continuare Comandantul:

"Se cuvine cu acest prilej sa-i pomenim si pe acei camarazi cari au colaborat la aceasta lucrare, muncind cu drag ori de cate ori aveau un moment liber, noaptea, duminicile si sarbatorile. In primul rand e Spiridon Neata, care a luat conducerea intreprinderii in primavara 1952, dupa ce Golea a parasit Salzburgul si a activat cateva luni la Centrul de instruire a parasutistilor. Apoi vine Vasile Simian, care s'a specializat in multiplacatul la masina. Sandu Marin, Victor Voinea si Mos Calniceanu, cari dupa ce munciau toata ziua in ateliere, veneau seara si ajutau pana noaptea tarziu. Ei dictau si eu sau Neata bateam la masina. Chiar de la inceput a fost prezent si foarte activ Vasile Cretu din Uzdin, Banatul yugoslav. Ocazional au mai ajutat si Pitt Morar, Traian Puiu si Ion Fleseriu din Sibiu.

Tot in acea vreme, la Salzburg s'au facut recrutari pentru echipele de parasutisti, ceea ce a contribuit si mai mult la insuflirea atmosferei comunitatii romanesti din Salzburg. La un moment dat ne-am pomenit cu un corespondent al

ziarului "Le Monde" de la Paris, care vroia sa afle ce se petrece in sanul comunitatii noastre, ce face de i-a mers faima.

Colectia "Omul Nou"

Lista cartilor aparute la Salzburg in anii 1951-1953:

1. Din lumea legionara, de Victor Puiu Garcineanu, 20 pag. 1951.
2. Randuri catre generatia noastra, de Ion Banea, 22 pag. 1951.
3. Capitanul, de Ion Banea, 108 pag. 1951.
4. Testament, de Ion Mota, 24 pag. 1951.
5. Cranii de lemn, de Ion Mota, , 208 pag. 1951.
6. Carticica de cantece, 56 pag. 1951.
7. Crucificatii, de Banica Dobre, 90 pag. 1951.
8. Pentru Legionari, de Corneliu Z. Codreanu, 504 pag. 1951.
9. Fratia de Cruce, de Gheorghe Istrate, 340 pag. 1952.
10. Carticica Sefului de Cuib, de Corneliu Z. Codreanu, 195 pag. 1952.
11. Pe drumul cu Arhangheli, Vol. I, Corneliu Georgescu, 154 pag. 1952.
12. Crez de Generatie, de Vasile Marin, 271 pag. 1952.
13. Miti Dumitrescu, de Mihail Tanase, 58 pag. 1952.
14. Viata de Muschetar, de Gheorghe Costea, 85 pag. 1952.
15. Conferinte tinute la Berkenbrgck si Buchenwald, 85 pag. 1952.
16. Mota-Marin, Rascumpararea, Colectie fde articole, 140 pag. 1952.
17. Texte alese, Extrase de doctrina legionara, 257 pag. 1952.
18. Pentru Christos, Alexandru Cantacuzino, 25 pag. 1952.
19. Cartea Capitanilor, Ernest Bernea, 65 pag. 1952.
20. Nicadorii, Toader Ioras, 84 pag. 1952.
21. Suflet si gand legionar, I. Veverca, 25 pag. 1952.
22. De vorba cu Neamul, de Ion Golea-dela-Fetea, Versuri, 38 pag. 1952.
23. Poezii, de Ion A. Bucur, Versuri, 46 pag. 1952.
24. Grisa, Piesa de teatru, de Ion San-Georgiu, 33 pag. 1952.
25. Cronologie legionara, 206 pag. 1953.
26. Statul si elita legionara, de Horia Cosmovici, 30 pag. 1953.
27. Stil legionar, de Ernest Bernea, 29 pag. 1953.
28. Marturisiri pentru un om nou, de Ernest Bernea, 72 pag. 1953.

Pe tema retipãririi cãrtilor legionare

Dumitru Paulescu, Brazilia, 22.2.1993

Iubite frate Traian Golea,

Prea de mult timp nu ti-am scris nici un cuvãnt si nu ti-am dat niciun semn de viata. Pana si fata lumii intregi si framantarile sulfetului omenesc poarta in ele semnele nelinistii si nesigurantei, ca o corabie care si-a pierdut busola si este amenintata de furtuna.

Dar gandul si aprecierea sincera pe care le meriti ca legionar si luptator al neamului romanesc, umilit si jefuit

TRAIAN GOLEA LA MASINA DE
MULTIPICAT, IN TIPOGRAFIA
LEGIONARA DIN SALZBURG

de dusmani, nu le-am luat de la tine, desi nu ne cunoastem personal.

Inca de la inceputul exilului nostru, draga Traian, cand te gaseai in Austria, ca pe nimeni altul dintre noi te-a dus gandul si dragostea pentru tara noastra cazuta in robia paganilor, ti-ai legat sufletul de o fapta, sa retiparesti cartile noastre legionare scrise sub prigonitorii Legiunii.

Toate aceste carti reproduse de tine si pe care mi le-ai trimis in dar, le pastrez de atunci in biblioteca "Satul", care la 10 Decembrie anul trecut a implinit 40 de ani de cand a vazut lumina zilei pe plaiuri straine. Lipsurile materiale, ca pribegi si neajutati de nimeni, care ne incearca pe cei intrati cu tot avantul in lupta, le-am simtit greu, dar tineretea pe care o cantam mai ieri pe meleagurile tarii ne-a fost de mare folos, de parca si cele mai mari obstacole din calea noastra le urneam in drum spre biruinta.

Eu am pornit cu biblioteca Satul si mai tarziu cu revista "Cetatea Luminii" pe langa vointa si draghostea de a intreprinde ceva in apararea Neamului nostru, a fost gandul de a infiinta a treia biblioteca, dupa cele doua care s'au pierdut in tara sub navalitorii din noptile asiatice ale bolsevicilor.

Am infruntat multe si grele dificultati pana am facut sa functioneze biblioteca, si din 1954 sa dau la lumina si "Cetatea Luminii" in amintirea numelui capitalei strabunilor nostri nemuritori, sub regele Dromichete, cu trei secole inainte de Nasterea Domnului Nostru Iisus Hristos.

Acest modest asezamant cultural romanesc in exil a sporit mult, de la un brat de carti cu care am inceput lupta si cand ma sfiam sa-i spun "biblioteca".

Ca vechime biblioteca "Satul" este a doua asezare culturala care a luat fiinta in exil dupa "Biblioteca Romana" de la Freiburg (in 1949), in conditii foarte bune, bucurandu-se de intreaga asistenta germana, fara sa fi avut de luptat cu totala indiferenta a autoritatilor braziliene si secetea culturala din aceasta tara, cu nivel atat de scazut.

Toate publicatiile romanesti si legionare pe care le-am primit in dar sunt pastrate si ingrijite ca o comoara, cand ne gandim cum au fost urmarite si distruse de comunisti, iar autorii lor pedepsiti.

Draga frate, astazi cand maghiarii hunici incearca pe toate caile sa ne rupa de la trupul Romaniei Transilvania, cartile tale de combatere a propagandei lor revizioniste, care duc in eroare opinia publica mondiala, sunt flacara de lumina si istorie pentru apararea tarii si a neamului nostru.

Dragul nostru, cand iti scriu, imi aduc aminte de fratele tau Ion, martir la Legiunii, ucis de comunisti in tara, impreuna cu fratii din echipa "Spargatorii Cortinei de Fier", cum i-a numit poetul Vasile Posteuca. Cu imbratisari si urari de sanatate, T.L.C. - Dumitru Paulescu."

Tipografia de la München

In primavara lui 1954 m'am mutat la Munchen, cu scopul de a pune pe roate o tipografie a Miscarii. Intr'un articol, "Presa legionara in exil", publicat intr'un numar festiv al revistei "Dacia" din Brazilia, cu ocazia implinirii a 40 ani de la infintarea Legiunii, despre tipografia de la Mgnchen Comandantul spune:

"In timpul sarbatorilor Craciunului din anul 1953 Golea propune sa se cumpere o mica tipografie si sa se instaleze intr'o incapere proprie, care sa serveasca in acelasi timp de redactie si de sediu al organizatiei legionare din Germania. Borobaru, Traian Puiu si Velescu isi insusesc ideea, Comandantul o aproba si in modul acesta s'a ajuns la realizarea complexului tipografic din Munchen, Dachauer Strasse 119. Toata greutatea intreprinderii a cazut asupra lui Traian Golea, care a depus o munca titanica pentru a asigura existenta si buna ei functionare. Tipografia s'a cumparat exclusiv din modestele sacrificii facute de legionarii raspanditi in toate colturile lumii."

Primul numar din "Vestitorii" in tipografie proprie a aparut in August 1954, continuand tot la doua luni. In Septembrie a aparut "Exilul Romanesc", care a continuat sa apara lunar. In plus, in colaborare cu cercuri nationaliste croate, cehe si unguresti mai scoteam o revista in limba engleza, "The Eastern Europe's Tribune".

Circulara Nr. 10 - Cumpărarea tipografiei. FONDUL MOTA-MARIN

Camarazi,

Reorganizarea Miscarii pe toate planurile impune sa ne creem si mijloacele materiale cu care sa continuam lupta.

In acest scop infiintez Fondul de actiune Mota-Marin, care se va alimenta din contributia tuturor legionarilor si a tuturor prietenilor Miscarii.

Contributia va fi de minimum un dolar pe luna.

Persoanele care se obliga sa faca aceasta jertfa vor primi un carnet de membru al "Fondului de Actiune Mota Marin".

Am dat aceasta denumire fondului de actiune pentru ca va fi intrebuintat exclusiv pentru sustinerea luptei de eliberare.

"Fondul de Actiune Mota-Marin" va fi administrat la Centru de Comisiunea Patrimoniului Legionar, care va functiona in cadrul Serviciului de Secretariat. Fiecare garnizoana si grup legionar va numi un delegat al "Fondului de Actiune Mota-Marin" care se va ocupa exclusiv cu strangerea contributiunilor destinate acestui fond.

O prima batalie pe care o angajam in cadrul acestui fond este cumpararea tipografiei de la Munchen. Pretul ei este de 2.500 dolari, si trebuie platita in rate lunare. Aceasta situatie reclama ca Sefii de Grup si de Garnizoana sa se puna de indata pe treaba, organizand campania de intemeiere a Fondului. Contributiile de pana acum pentru tipografie trec in socoteala acestui fond. Dupa o luna de zile de la primirea acestei circulari, Sefii de Garnizoane si de Grup vor trimite un prim raport, anuntand resursele locale pe care se poate conta pana la acea data.

Lozinca cu care plecam la drum: niciun legionar care sa nu devina membru al Fondului de Actiune, si niciun membru al Frontului Libertatii care sa nu fi fost solicitat sa-si dea contributia la acest fond.

Cine da pentru Fondul Mota-Marin, da pentru tara si viitorul ei.

30 Iulie 1954 Traiasca Legiunea si Capitanul!

ss Horia Sima.

La inceput am cumparat litere de plumb si am angajat doi zetzari care ma ajutau la cules. In curand insa am descoperit o masina de cules cu care puteam realiza singur intreg culesul textului, ceea ce ne-a usurat mult la cheltuieli.

Deasigur ca bani de la garnizoane, urmare Circularei de mai sus, au venit, dar nu cu regularitatea cu care eu trebuia sa achit politele pentru imprumutul pe care banca ni l-a acordat ca sa putemcumpara masinaria. In aceasta sarcina a mea am fost ajutat foarte mult atat de banca in sine, - Bayerische Hypotheken und Wechselbank - care a aratat o intelegere neobisnuita pentru o institutie bancara germana si de catre bunul camarad Petre Ponta, de la Paris. Cand se apropia scadenta politei, eram chemat la trolefon de banca care ma anunta scadenta. Eu o intrebam pana cand poate sa ma amane cu plata, si banca imi dadea o data. Daca aveam banii primiti pe calea organizatiei, totul era bine, dar in multe cazuri banii nu erau sosit. Atunci il rugam pe Pierre (cum era cunoscut Petre Ponta de toata lumea) si-mi trimitea el de urgenta banii. Niciodata Pierre nu m'a lasat in pana si niciodata nu am incalcat promisiunea facuta bancii de achitare in termen a politei. Aici vreau sa insist asupra faptului ca eram in Germania, si aveam de a face cu o banca care nu ar fi trebuit sa cunoasca sentimentalisme si intelegere umana. Am trait 20 de ani in Germania si am avut in sarcina tipografia Miscarii si pe urma propria intreprindere. Nu pot decat sa le fiu recunoscator Nemtilor de felul cum s'au comportat cu mine ca strain

Colaborarea cu Americanii si ceilalti Aliati

Dupa 1953 si mai ales dupa 1956, dupa revolutia din Ungaria, viata politica a exilului a pierdut mult din vitalitate. De unde pana atunci armata americana se bucura de prerogativa de a organiza politic si administrativ teritoriile cucerite in Vestul Europei, aceasta prerogativa i-a fost retransa si transferata State Departamentului. Ca sa fiu mai explicit, dupa terminarea razboiului grupurile de exilati au intrat in contact cu conducerea armatelor Aliate si impreuna duceau o lupta anti-comunista. Asa a ajuns Miscarea Legionara in colaborare cu Armatele Aliate sa realizeze parasutari de luptatori anticomunisti in Romania, efectuate intre 1951 si 1953.

Parasutistii fiind arestati, li s'a facut un proces mare intre 9-12 Octombrie 1953, proces in care 13 inisi au fost condamnati la moarte. Toate trei zilele cat a durat procesul, presa i-a dat o surprinzator de mare publicitate. Procurorul i-a acuzat pe Americani ca s'au aliat cu legionarii impotriva comunismului. Scopul marelui tam-tam al presei comuniste pe tema procesului a fost de a alarma si mobiliza cercurile de stanga din lumea libera si in special pe cele din Statele Unite, ca sa-i ridice armatei acele prerogative care au permis organizarea de actiuni anti-comuniste si s'o tranfere Departamentului de Stat.

Cu multi ani inainte, in revista "The American" (?) am dat peste un articol in care se facea afirmatia ca "inamicul Nr. 1 al Statelor Unite este Departamentul de Stat". Articolul prezenta situatia Cucei si facea afirmatia ca toate informatiile pe care le culegea CIA, inducau un Castro comunist, de obedienta Mosova. Toate

aceste rapoarte au fost bagate in sertare si comunicatele ce le dadea Departamentul de Stat cu privire la Castro il prezentau drept un reformator social. Toate ajutoarele care veneau pentru Batista, Presedintele Cubei inainte de Castro, erau deturnate in favoarea lui Castro. Acelas lucru s'a intamplat cu China. Departamentul de Stat il sprijinea discret pe Mai The Tung si ajutoarele militare pe care USA le acorda lui Chiankai Shek erau date lui Mao The Tung.

*

In 1953, la 17 Iunie, a avut loc marea revolta in Berlinul de Rasarit impotriva comunismului, cand berlinezii din sectoarele vestice ale orasului vroiau sa treaca dincolo, in Berlinul de Rasarit, pentru a veni in ajutorul fratilor lor. In acest timp armata americana patrula de-a lungul liniei de demarcatie pentru aimpiedeca trecerea cuiva in sectorul de Rasarit. Astfel, la adapostul trupelor americane, in Berlinul de Rasarit tancurile rusesti au putut inabusi in toata linistea revolta populatiei. A fost primul semnal care ne-a sfasiat inimile de durere, cand a trebuit sa constatam ca Americanii erau dispusi de acum inainte sa apere cu forta militara in Vest politica de coexistenta cu comunismul.

Tot pentru a ilustra proaspatul coexistentialism al Americanilor cu comunismul amintesc un episod din timpul revolutiei din Ungaria. In Spania traia renumitul aviator roman Bizu Cantacuzino, care-si avea avionul propriu. Cum Bizu era de inalta vita nobiliara, si cum intreaga societate spaniola era structurata pe ranguri de noblete, el a fost acceptat in inalta societate. Asa a ajuns Bizu sa joace saptamanal bridge cu Dna Franco. Cand a izbucnit revolutia in Ungaria, Bizu a cerut voie lui Franco ca, pe cont propriu, cu avionul sau perssonal, sa transporte armament si ajutor sanitar luptatorilor anti-comunisti din Ungaria. Guvernul spaniol a aprobat cererea lui Bizu, dar a trebuit sa ceara aprobarea NATO-ului pentru sborul din Spania pana in Ungaria prin spatiul aerian controlat de el. Raspunsul NATO-ului a fost: "Orice avion se va ridica din Spania cu directia Ungaria, va fi doborit." Atat de drastic s'a schimbat orientarea politica a Americanilor fata de comunism dupa 1953 si mai ales dupa 1956.

Dupa acest refuz al Americanilor si al Occidentului in general, de a-i sprijini pe revolutionarii unguri impotriva ocupatiei rusesti, redactia revistelor noastre s'a imprastiat si activitatea tipografiei a incetat.

O emisiune radiofonică a Miscării

In 1957 in Februarie am primit o scrisoare de la Comandant prin care ma chema la Madrid, pentru ca:

"E vorba sa ni se puna la dispozitie o emisiune de radio in romaneste, sub directia si raspunderea noastra. E un sector unde am fost mereu handicapati si intr'un moment ca acesta vom avea prilejul sa ne adresam tarii si strainatatii. Mijloacele materiale nu sunt exceptionale, dar asta intereseaza mai putin."

"Uitandu-ma insa la personalul care ar putea fi folosit, am constatat ca am avea suficient de multi comentatori si colaboratori, dar nu gasesc omul de incredere care sa asigure permanenta emisiunii. Nu este vorba de a scrie personal

programele, ci de a veghea la realizarea lor si mai mult decat atat, de a se stii ca suntem noi prezenti acolo si nu altii."

In Aprilie am parasit Munchenul pentru Madrid, unde am locuit in aceeași casa cu Comandantul si Doamna Viluca, sotia Comandantului, cu Georgel Demetrescu si cu Ghita Costea, secretarul Miscarii. Emisiunea se facea in fiecare zi si dura o jumătate de ora. Comandantul avea zilnic un comentariu pe care-l citea singur. Georgel citea buletinul de stiri pe care-l faceam eu si avea si el cate un comentariu.

Georgel avea foarte multe relatii in Madrid. El mi-a deschis calea la Ministerul de Externe la biroul unde veneau buletinele cu stiri din toata lumea, buletine de unde puteam culege material pentru buletinul nostru de stiri, pe care presa normala nu le avea.

Emisiunea a durat pana in Decembrie 1957, cand guvernul spaniol, sub presiunea guvernului american, ne-a cerut sa incetam emisiunea. Americanii au amenintat guvernul spaniol cu represalii economice daca nu interzice emisiunea Miscarii spre tara. Emisiunile spre tara trebuiau sa ramana sub controlul direct sau indirect al Departamentului de Stat American, deci pe linia de coexistenta cu comunismul. In Ianuarie 1958 m'am intors la Munchen.

Inapoi la Munchen

La 28 Ianuarie 1958 a fost rapit Puiu Traian de la Viena de catre agenti ai Securitatii din tara. El era secretarul Miscarii si se stabilise la Viena imediat dupa razboi. Noi toti am fost ocupati cateva saptamni cu proteste la toate autoritatile lumii libere impotriva acestei samavolnicii a comunistilor.

La 11 Februarie Comandantul imi scrie: "Cum ai aflat probabil, aici am facut tot posibilul pentru cunoasterea rapirii lui Puiu in cercuri cat mai largi". Si in scrisoarea urmatoare adresata lui Valer (Traian Borobaru), Golea si Bitzi (Ghermani): "Primul lucru ce il aveti de facut acum, cu cea mai mare urgenta, este sa se lanseze un manifest din partea "Comitetului Romanilor din Austria". Manifestul trebuie facut in nemteste si romaneste."

"Aici pana acum s'au produs urmatoarele interventii:

- Agentia de Stat spaniola "Efe" a dat un comunicat oficial.
- Radio National, Emisiunea pentru Romania, a facut pana acum doua comentarii, avertizand pe cei din tara de rapire.
- Ziarul "Arriba" a publicat un articol de fond pe care vi l-am trimis si voua.
- Ziarele din provincie au publicat comunicatul "Efe".
- Am trimis in toate partile indicatii sa se faca maximum de publicitate."

*

In 22.2.1958 Comandantul imi scrie:

Am primit scrisoarea ta. Asa cum ai aranjat difuzarea protestului e excelent. Episcopul Teofil a facut un protest la Departamentul de Stat american si la O.N.U. In toate partile ecoul rapirii e mai degraba o indarjire.

*

In 10 Martie 1958 Comandantul imi scrie:

S'a primit tot ce ai trimis si s'a distribuit imediat. Manifestul Comitetului e impecabil... Felicit pe autor sau pe autori."

*

28 Mai 1958

Georgel Demetrescu, Madrid.

Redau partea intai al acestei scrisori a lui Georgel care descrie moartea si inmormantarea lui Bizu Cantacuzino in Madrid, episod care pe langa durere, ne umple sufletul de mandrie ca romani:

Draga Traian,

"Pot sa-ti scriu numai astazi. Dumnezeu nu ne da ragaz sa corespondam asteptarilor prietenilor. De mai bine de doua saptamani am fost cu respiratia intrerupta de gravitatea starii sanatatii lui Bizu. Acum doua zile s'a produs ireparabilul. Ieri mi-am inmormantat unul din cei mai scumpi prieteni din exil, una din cele mai frumoase figuri ale noastre. A plecat dintre noi pe alte taramuri, unde ni se spune ca n'ar fi nici durere, nici intristare. Pleaca tocmai acum cand zarile izbavirii par ca se deschid, cand putea eventual sa-si implineasca gandul lui cel mai drag: sa sboare spre tara. Poate ca este un sacrificiu maxim ce trebuia sa-l mai facem pentru a recapata speranta izbavirii. Inmormantarea lui a fost ultimul sau aport pentru cauza cu care se identificase. Au asistat aproape o mie de persoane. Tot ce are Madridul mai bun. Toti venisera sa dea ultima marturie de dragoste si de admiratie pentru iubitul nostru Bizu.

"Azi dimineata a fost un parastas pentru odihna sufletului sau. Nu mai era loc nici printre randuri in Biserica. A fost pe departe cel mai popular strein din Spania. Iti trimit taieturi din ziare cu articole scrise despre el. A fost emotia cea mai tare care a zguduit Spania in ultima vreme. De la Caudillo pana la mecanicul avionului sau, toti il plangeau pe marele nostru Bizu. Eu inca nu pot realiza tot ce s'a intamplat...."

Te imbratisez - Georgel."

Colaborare cu Comandantul

In 7.8.1958 Comandantul imi scrie,

"In actuala faza politica mondiala nu mai intereseaza calitatea noastra de refugianti romani, ci calitatea noastra de legionari. E unica valoare ce a mai ramas in picioare in exil. De aceea ar vrea comunistii sa corupa si nucleul nostru, ramas pana acum inafara de controlul lor. D'aia v'am atras mereu atentia, chiar cu riscul de a va supara uneori, caci ma adresam unor oameni cu experienta. Momentul international care se apropie reclama nu atat numar, cat o atitudine dreapta, puritate de simtire si gandire nationalista. Nu va uitati ca sunteti putini. Acesti putini nu reprezentam numai o continuitate inalterabila, ci si o viziune"

"Singura cale de salvare a lumii libere a ramas ca natiunile sa se trezeasca din aceasta somnolenta politica, adica sa revina la bazele sanatoase ale nationalismului. Altminteri totul e pierdut.

"Ei bine, noi trebuie acum sa fim prezenti ca sa ajutam acest proces cu experienta si viziunea noastra. De aceea spuneam si accentuam ca Exilul este depasit. Numai valorile pure vor mai avea circulatie in aceasta incheiere finala.....

"Acum ceea ce conteaza este viziunea, factorul revolutionar. In acest sens am spus ca se apropie momentul cand Occidentul ne va cauta. Nu guvernul, nu oficialitatile, ci starea de disperare a oamenilor. Evident, nu stii daca nu va fi prea tarziu, daca cangrena comunista nu e atat de inaintata incat nicio schimbare nu mai este posibila.

"Pentru salvarea Occidentului trebuie mai intai sa se produca marea reactiune in Occident. Altminteri toti sunt pierduti. Si asta nupeste 30 de ani, ci in foarte scurt timp. Evenimentele se accelereaza. Noi trebuie sa intelegem si sa prindem acest urias spasm revolutionar al intregii lumi. Pentru asta e nevoie in primul rand de o ajustare interioara a noastra, pentru a intelege dimensiunile uriașe ale bataliei in curs. Acest fenomen trebuie cercetat acum. Restul incurca. Trebuie sa ne gasim tovarasi de lupta in intreaga lume."

*

In 12 Aprilie 1959 de la Comandant:

"Lucrez la o lucrare de mare importanta referitor la Europa răsăriteana. Soarta ei se va decide in curand. Vreau sa arat etapele ei de aservire si tendinta actuala de legitimare a regimului de ocupatie. In scrisoarea anterioara iti spuneam ca politica lui Adenauer e pe punctul de a da faliment. Plecarea lui era inevitabila. A fost constrans de fortele oculte.

Pentru buna mea informare in legatura cu aceasta lucrare, care trebuie sa apara si in germana, caci ii priveste pe ei, as avea nevoie sa-mi trimiti din presa germana decupari privitor la urmatoarele probleme:

1. Cum e comentata plecarea lui Adenauer? Ce spun socialistii cei ostili Batranului ?
2. Ce tendinta de politica externa exista referitor la solutionarea situatiei de la Berlin si a reunificarii?
3. Atitudinea presei germane fata de Englezi, Francezi si Americani in legatura cu punctul lor de vedere privitor la reunificare?

Intr'un cuvânt, tot ce crezi ca este interesant de semnalat privitor la framantarea actuala a poporului german.

Aceasta supraveghere a presei ar fi necesara aproximativ doua luni, pana cand termin lucrarea. Trimite-mi saptamanal taieturile in niste plicuri mari. Bine inteles, e vorba de 2 - 3 gazetemari, "Die Welt", "Frankfurter Allgemeine" si eventual unul de la Munchen."

"P.S. In cursul acestei luni va apare "Dacia" (in Brazilia) cu articole comemorative despre Capitan, si niste declaratii ale mele referitor la tara, exil si problema eliberarii.

Eu i-am trimis lui Mihailescu o seama de adrese pentru repartitie in USA si Canada, dar mai ai si tu altele, pe care eu nu le cunosc si unde presupun ca Dacia ar trebui sa ajunga. Trimite-i, te rog, de urgenta ce ai, specificand si numarul de exemplare din Dacia de trimis."

*

La 27 Aprilie 1959 Comandantul imi scrie:

"Comunitatea Romanlor din Spania si alte institutii si personalitati de aici au lansat un Apel in legatura cu Conferinta de inalt nivel. Apelul trebuie raspandit cat mai repede ca sa-si faca efectul, dat fiind ca la 11 Mai se tine Conferinta preliminara a Ministrilor de Externe.

"Pentru Germania am luat o lista de personalitati oficiale de la Legatia germana de aici. La o parte din aceste personalitati se va trimite Apelul direct. La alta parte insa, dupa un tablou ce il vei primi, va rugam pe voi sa aveti grija sa ajunga la destinatie. Va trimitem 100 exemplare, 50 in franceza, si 50 in engleza. Ele vin cu posta obisnuita.

"Acum, pentru Austria si Germania asta nu este destul. E necesar sa traduceti Apelul in germana, sa-l multiplicati si sa-l raspanditi pe o arie cat mai larga. Un singur lucru sa ai in vedere: reproducerea fotografica a semnaturilor.

"Fiecare Apel trebuie sa fie insotit de o carte de vizita a Presedintelui Comunitatii, Georgel Demetrescu, si a Ministrului (pensionar) Dimitrescu. Nu va uitati ca sunt si semnaturi streine. Actiunea este a Miscarii."

*

In 11 August 1959 Comandantul imi scrie:

"Faptul cel mai grav spre care trebuie sa ne indreptam atentia este intalnirea Eisenhower-Hruscev. Aici se pregateste stabilizarea situatiei actuale din Europa, adica inca cativa ani de pace, cu sacrificarea definitiva a tarilor rasilatene. Prepar si eu ceva. Trebuie realizata o agitatie maxima pentru a nu lasa sa se consume si aceasta ultima infamie. Voi da si o circulara, cerand tuturor camarazilor sa trimita scrisori de protest lui Eisenhower si Nixon, individual sau colectiv.

Ne apropiem de faza decisiva. In anul 1960 se va hotari daca crestinatatea occidentala se va putea mentine sau nu. Evenimentele pe noi ne imping, fara sa vrem, la avangarda luptei anticomuniste. Va veni o vreme cand multa lume, foarte multa lume se va adresa noua, intrebandu-ne, ce sa faca. Cea mai dificila parte din istoria Legiunii de abia acum incepe, cand vom fi pusi sa facem fata unor exigente mondiale.

Alaturat iti trimit declaratiile mele in spaniola perfect puse la punct, cu rugamintea sa faci tot posibilul sa le multiplici intr'o 1000 de exemplare."

*

Raspuns Comandantului:

Dupa cum v'am amintit si in scrisoarea anterioara, noi am inceput deja actiunea cu scrisoarea de protest adresata lui Eisenhower si Nixon. Vom face o scrisoare colectiva cu toate semnaturile din Germania si Austria. In acest sens am multiplicat circulara Dvs. impreuna cu nota asupra situatiei politice actuale. Intr'o alta scrisoare am explicat planul nostru local de actiune si astazi le expediem. Adresele sunt deja pregatite. Aceasta scrisoare o vom trimite si in engleza si germana in cate 3.000 exemplare si o vom trimite la toate

personalitatile politice cu functii sau fara functii, tuturor ziarelor si posturilor de radio, precum si celorlalte grupuri etnice de exilati. Va trimit un exemplar din scrisoarea cu planul nostru local. Actiunea aceasta o sa ne coste ceva bani. O sa va tin la curent cu mersul ei.

Incercări de asigurare a existentei

La Munchen, dupa intoarcerea din Spania in Ianuarie 1958, pentru castigarea existentei am inceput sa crosetez pulovere. Mi-am cumparat o masina de crosetat cu vreo 2.000 DM si dela o intreprindere care confectiona pulovere, am obtinut lana pentru "heim-arbeit", (lucru acasa). Mi se dadea lana toarsa si eu trebuia sa crosetez modelul ce mi-l dadea. Cum habar n'aveam de o astfel de indeletnicire, am alergat pe la cei care crosetau si-i rugam sa ma lase sa privesc doar cum lucreaza, fara sa-i deranjez cu vreo intrebare. Asa am reusit sa prind ceva. Dar nu stiam dimensiunile pentru parti, spate si maneci, si deci cate ochiuri aveam de facut. Masina fiind noua, nu mi-a traznit prin cap s'o spal cu benzina de vaselina cu care era unsa de fabrica pentru a nu rugini. Pana la urma a iesit ceva din puloverul meu, dar era imbacsit cu vaselina. M'am dus cu el la o curatatorie chimica si apoi am alergat la intreprinderea care mi-a dat lana. Cu oarecare efort de bunavointa a acceptat sa-mi dea in continuare lana. Mare mi-a fost bucuria, dar mi-a trebuit inca vreo luna pana sa ajung sa crosetez mai bine. Intre timp am gasit si o alta intreprindere care sa-mi dea de crosetat. Aici am dat peste o "sefa" care, vizitandu-ma la tipografie, a inteles imediat ce-i cu mine si de atunci imi dadea de lucru cat vroiam, cele mai simple modele, deci cele mai usor de facut. Puteam croseta intr'o ora, o ora si un sfert, un pulover si se platea cu 4 marci bucata. Mai tarziu a venit la mine o poloneza tanara, maritata cu un soldat american, crosetareasa de meserie, care insa nu avea voie sa lucreze oficial pentru ca ii taiau americanii banii ce-i primea ca sotie a unui soldat. Lucra cu o viteza mare si-i dadeam 2 marci pentru fiecare pulover. Crosetatul a durat vreun an si jumătate.

La Mgnchen aveam un bun prieten si camarad, pe Bitzi Ghermani, baiatul profesorului Ghermani la Politehnica din Bucuresti, care in timpul razboiului a studiat la Politehnica Charlottenburg din Berlin. Cu Bitzi seara, dupa ora cinci, mergeam la "Hochschule fgr Politische Wissenschaft" din cadrul Universitatii Mgnchen, (Academie de Stiinte Politice). Pentru mine era doar castig de cunostinte, pentru ca, din cauza ca nu aveam in original diploma de bacalaureat si celelalte acte de la Facultate, nu-mi dadeau o diploma de absolvire a Academiei, ci doar un certificat ca am frecventat cursurile. Din tara am obtinut doar fotocopii ale acestor acte. Bitzi, care a facut Politehnica la Berlin, a avut toate actele acolo si le-a putut obtine usor si a putut termina studiile. A ajuns profesor universitar si seful sectiei romane de la Institutul din Mgnchen pentru Europa de Sud-Est, (Sgd-Ost Institut).

In timpul acesta am invatat si engleza si chiar m'am pezentat la o institutie americana care facea traduceri in engleza ale articolelor tehnice mai importante din revistele tehnice romanesti, prin intermediul Dnei Mailat, care lucra acolo. Astfel aflau Americanii pana unde a ajuns progresul tehnic in Romania. Am fost

aprobat de director, sub rezerva sa fiu aprobat si de FBI, care insa m'a respins sub motiv, presupun, ca as fi legionar.

Bitzi la Charlottenburg a fost coleg cu Nichifor Mihalcea, galatean. Prin 1959 Mihalcea, casatorit cu o berlineza, s'a stabilit la Mgnchen si-si continua studiile la Politehnica locala. Avea o pravalie unde nevasta-sa vindea ziare, tigari, etc. Era in strans contact cu Bitzi Ghermani. Asa am ajuns si eu in contact cu Mihalcea.

Venind Mihalcea intr'o zi pe la mine la fosta tipografie si vazand masinile, imi spune ca as putea eventual sa multiplic cursuri pentru studenti. El il stie pe librarul Paul Rau care avea doua librarii pe langa Politehnica, si vindea si astfel de cursuri studentilor. Rau ar putea sa-mi dea de lucru.

Am luat contact cu Rau si a fost de acord sa-mi dea de lucru. Manuscrisele pe care mi le dadea Rau erau scrise de mana, notite luate de studenti la cursuri si imbunatatite. Mi-am cumparat un multiplicator Gestettner. Aveam foarte multa treaba sa transcriu textul pe matrita de ceara, dar mai greu de reprodus erau figurle geometrice si formulele complicate, pe care trebuia sa le reproduc pe matrita. Cam pe atunci s'a raspandit sistemul offset, care mi-a ajutat foarte mult. Se fotografiaza originalele pe o placa de metal, care se aplica pe un multiplicator offset. Mi-am cumparat o masina offset mica si veche, Rotaprint A4, si de acum inainte reproduceam manuscrisele prin fotografiere, fara niciun alt efort.

Rau imi dadea mult de lucru si pretul il fixam eu. Tot ce faceam pentru el treceam intr'un registru de comenzi, livrari si incasari. De multe ori imi dadea comenzi care erau deja executate si trebuia sa-i atrag atentia ca stocul e inca aproape in intregime in depozit. Cu Rau am colaborat pe baza unei increderi absolute. El era un fost nazist.

Intre fosta tipografie, unde stateam eu, si Scoala Politehnica, unde erau si pravalile lui Rau, era o oarecare distanta. Peste strada de la Scoala Politehnica s'a reconstruit o casa cu 5 etaje, care la parter avea doua pravalii frumoase si deasupra avea apartamente. Rau a venit la mine si mi-a propus sa iau eu una din pravalii. Era foarte aproape de el. Asta insemna insa investitii serioase pentru mine. Ar fi trebuit sa fac o intreprindere unde sa am masina de heliografie, o masina de tiparit Offset A3 si masini de fotocopiat. Imilipseau ceva bani chiar si pentru filodorma pe care mi-o cereau pentru a obtine pravalia. Mi i-a imprumutat insa Rau. Pentru masini a trebuit sa alerg mult, atat pentru a le gasi, cat mai ales pentru a ma lamuri, ce fel de masini imi trebuesc si cum sa lucrez cu ele. Pana la urma le-am gasit, le-am cumparat si m'am mutat in noua pravalie, avand pe firma scris: "Lichtpausen, Vervielfeltigungen und Photokopien", (adica Heliografie, Multiplicari si Fotocopii). Cu multiplicatorul si cu fotocopiatul aveam ceva experienta, dar de heliografie nu aveam nici o idee.

Pravalia era frumoasa, moderna ca aspect, si-mi lasam timp sa invat pe indelete sa lucrez si cu heliografia. Ca Vinerea am adus masinile si le-am instalat. Sambata am facut ceva incercari cu heliografia, si Luni dimineata, la ora 7, cand trebuia sa deschid pravalia, in fata ei asteptau deja vreo 10-15 studenti sa le reproduc heliografic desenele. Nu stiam inca bine cum sa fac, eram foarte stangaci, nu stiam nici macar formatele A4, A3, A2 et., si nici preturile. Studentii au dat buzna in pravalie. Eu am dat drumul la masina, am scos hartie si studentii isi faceau singur asa zisele "lichtpause". Eu stateam la usa si incasam ceea ce

spuneau ei ca trebuie sa-mi dea. Nu cred ca m'a inselat vreo unul. Asa am invatat sa lucrez cu heliografia. Acesti studenti mi-au ramas clienti credinciosi si prieteni i pana la plecarea din Mgnchen. De altfel, si cu asistentii de la Politehnica ma intelegeam bine. In acest mediu univesitar nu am simtit nici o urma de adversitate ca strain. Dimpotriva, simteam o oarecare simpatie.

Inca de cand functiona tipografia, s'a atasat de mine un oarecare Vaida Petre, fost functionar la primaria Brasov. Ma ajuta la treaba. Cum lui ii placea sa gateasca, si cum eu eram singur, (pana in 1968, cand a reusit sa iasa sotia din tara), el gatea pentru noi. Vaida a stat cu mine pana cand a murit, prin 1970.

De-acum mica mea intreprindere era dotata cu un multiplicator bun, A3. In acest tmp Miscarea nu avea in spatiul european nici un ziar, ceea ce era dureros. Socoteam ca in timpul liber, si mai mult pe furate, as putea scoate, din cand in cand, o revista in vreo 12-16 pagini in vreo 500 exemplare. Asa se face ca i-am propus Comandantului sa scoatem o gazeta.

✱

"Sentinela"

La 14 Martie 1960 Comandantul imi scrie

"Venind la chestiunea principala, am tot amanat sa-ti scriu, ne- stiind ce hotarire sa iau. Vad insa ca tu mentii propunerea cu tot entuziasmul dar, dat fiind importanta intreprinderii, trebuie sa rumeg inca odata lucrurile bine.

"Scoaterea unei gazete este o intreprindere de lupta. Nu facem o foaie de informatii, sau de demonstratii. Tot ce se va scrie trebuie sa aiba un caracter imperativ, agresiv si de agitatie. Obiectivul este de a starni lumea la lupta. Cand dam o informatie, o facem cu intreg aparatul pus la maximum, pentru a starni indignare si revolta. Tot acest fals intelectualism trebuie dat peste bord. Trebuie sa ramanem oameni ai pamantului, ai realitatilor vii. Vom intrebuinta stilul direct, vehement, stilul de manifest. Obiectivul gazetei este de a mobiliza tot ce a mai ramas bun in exil. Dam alarma. Nu-i lasam pe oameni sa se aseze.

"Tirul gazeitei va fi indreptat exclusiv impotriva comunismului. Chestiuni marunte din exil, ce face DI Visoianu sau Gherman, (membrii ai Comitetului National), nu ne preocupa. Evident, ne vom ocupa de anexele Occidentale ale comunismului.

"Formatul gazetei, nu mai mare decat cel alaturat. Fiecare numar va avea un articol de fond scurt, referitor la cel mai important eveniment al vremii, care va trece pe ambele pagini. Restul materialului se plaseaza pe doua coloane.

"Succesul intreprinderii depinde de difuzarea ei atat ca amploare cat si ca rapiditate. Ma gandesc sa trimitem gazeta individual. Pe unii din camarazii nostri nu mai pot sa contez. Au devenit atat de comozi incat tin materialul de propaganda in sertar.

"Sa nu te apuci de treaba daca nu ai certitudinea ca vei rezista (financiar) cateva luni. Trebuie sa-ti faci un plan de bataie foarte riguros.

Trebuie sa redescoperim punctele vitale ale exilului. Unde vei vedea ca chestiunea nu prinde, trebuie taiat, caci noi suntem in lupta si nu facem pomana.

"Gazeta va fi de asemenea natura incat lumea sa doreasca sa o aiba. In Europa trimitem pachet doar in Spania. Aici noi o punem in plic si o trimitem la toti romanii. In restul tarilor trebuie sa actionezi direct.

"Materialul ce ti-l trimit este riguros examinat si face parte din planul unei batalii mai mari, deci sa nu te apuci sa-l schimbi, sau sa atenuezi expresiile. Daca este prea putin, sa ai ceva pregatit penru completare.

"Riscuri sunt foarte mari. Mai intai, comunistii vazand noile tale "indeletniciri", iti vor da din nou tarcoale, cautand sa puna mana pe tine. Dar s'ar putea ca si gazdele, alarmate de agitatie creata de gazeta, sa o suprima, sau chiar sa te expulzeze. Deci sa stii ce te asteapta. Conjunctura nu-i deloc prielnică unei actiuni anticomuniste viguroase.

"In ipoteza ca intreprinderea reuseste, si vin ceva banuti, facem imediat o editie germana cu același continut. Trebuie batut acum mediul german, care este in fierbere. Pentru America si Canada poate ca gasim pe cineva sa faca același lucru acolo pe loc.

"Vei auzi critici rauvoitoare alor nostri, dar asta sa nu te impresioneze. Sufar si ei, saracii, de boala secolului, de bonjourismul modern. Ei cred ca comunismul este sensibil la argumente. Unicul argument de care au respect comunistii este ciomagul. Daca nu se pun in miscare fortele care sa doboare imparatia lui Antichrist, totul este pierdut.

"Nu cere colaborare la gazeta de la nimeni. Numai ne incurca.

Gazeta trebuie sa aiba unitate de conceptie.

"Acum tu chibzueste bine asupra tuturor acestor puncte. Sa nu-ti iei o sarcina care ar putea sa te doboare financiar. Fa un mic buget, cat ar costa un numar cu toate angaralele. Daca te-ai hotarat, atunci trebuie

sa ne apucam de treaba cu o energie salbatica si cu o credinta nestavilita in victorie.

Astept raspuns. TLC. - Horia Sima".

*

Comandantul vorbeste de "riscurile" acestei intre-prinderi, care ar fi foarte mari, si-i citeaza pe cei din tara, Securitatea, cat si pe Nemti, poporul gazda. In ce priveste pe Nemti, poate ca era o deductie a sa din analiza situatiilor politice, avertisment pe care eu totusi l-am ignorat si nici dupa aceea, de-alungul anilor, nu am semnalat vreo astfel de tendinta din partea Nemtilor. In ce priveste Securitatea, ea era prezenta mereu si peste tot. Noi trebuia sa-i ocolim, sa ne ferim de ei, sa refuzam orice fel de combinatii cu ei. Daca Securitatea totusi si-ar fi pus in cap sa-mi faca ceva, ca lichidare sau rapire, desigur ca ar fi putut s-o realizeze fara alte riscuri decat cele politice de relatii diplomatice cu Statul german.

In ce priveste avertismentul Comandantului, ca scoaterea Sentinelei ar putea sa ma doboare financiar, nu am ajuns niciodata in aceasta situatie. Singura criza de care am suferit mereu a fost aceea de timp

*

La 23 Mai 1960 Comandantul imi scrie:

"Privitor la "Sentinela", cum ti-am scris si mai inainte, trebuie sa facem toata treaba singuri. Stiu ce inseamna responsabilitati colective, adica a da vina pe altul cand lucrurile merg prost. Asa, ne impartim precis munca. Eu vad de redactie, iar tu de partea tehnica si administrativa. Natural ca trebuie sa-ti impartii bine timpul, pentru a nu fi turburat in munca intreprinderii. Eu voi face in asa fel incat sa ai intreg materialul gata deodata, pentru a putea termina gazeta fara piedici, odata inceputa."

*

In articolul "Presa legionara in Exil", aparut intr'un numar festiv al revistei "Dacia", despre "Sentinela" Comandantul spune:

"Intre timp la Munchen, Traian Golea ofera o noua oportunitate Miscarii sa isi exprime punctul de vedere asupra problemelor exilului si luptei de eliberare. In Iunie 1960 vede lumina zilei "Sentinela", avand ca subtitlu "In slujba luptei de eliberare". Ca redactor responsabil si editor proprietar figura Traian Golea.

Sentinela, cu intreruperi inerente situatiei precare in care se gasesc toti legionarii in exil, mai continua si astazi (1963) sa apara."

Nota: "Sentinela" a aparut vrea cinci ani, pana la aparitia buletinului Miscarii, "Tara si Exilul", care apareea la Madrid.

*

La 30 Martie 1962, pe adresa "Sentiinelei" am primit o scrisoare de la un tanar francez, pe care o reproduc mai jos:

Brigadier Georges Maillet
43823-Celule 62 - BibliothOque
C.N.O des Prisons de Fresnes
Fresnes - Seine - France

Domnule Director,

Tanar si responsabil nationalist francez, la ora actuala prizonier politic printre atatia altii din cauza atasamentului meu la provincia franceza Algeria.

Am descoperit recent in revista "Lectures Francaises" ca publicatia Dvs se inspira din spiritul lui Cuza si a lui Codreanu, ori camarazii mei si eu insumi, suntem ferventi admiratori ai eroilor nationali romani si din nefericire noi nu gasim in Franta nici documente, nici studii care sa le fie consacrate. Ma adresez deci Dvs. pentru a va solicita sa faceti sa ne ajunga aici la Fresnes vreo informatie despre opere consacrate Garzii de Fier si sefului ei, Corneliu Codreanu, publicate in franceza in orice tara.

In asteptarea raspunsului Dvs favorabil, va rugam sa acceptati, stimate domnule Director, expresia simpatiei noastre foarte vii. - Maillet".

(Nota: I-am trimis informatii si ceva material, dar n'am mai auzit nimic de ei, nn)

*

Pravalia mergea bine. Aveam mult de lucru atat pentru la studentii de la Politehnica, cat si de la cativa arhitecti din imediata mea apropiere, si mai ales de la o firma de proiecte de prefabricate, "Conde", cu care aveam o conventie: puteam veni la mine sa le multiplic planurile la orice ora din zi sau noapte. Ei aveau mult de lucru cu proiecte si din alte orase ale Germaniei. Terminau desenele si calculele acasa si mi le dadeau mie sa le multiplic. De la mine mergeau direct la gara unde ocupau un cupeu si continuau desbaterile pe parcursul drumului. Ca ajutor il aveam pe Vaida si inca o fata angajata.

*

In 18 Aprilie 1960 Comandantul imi scrie:

"Multi romani exilati din America latina se gandesc sa o stearga de acolo, din cauza amenintarii comuniste. Toti acesti desorientati trebuiesc reeducati politic, in sensul ca fata de comunism nu exista alta solutie decat lupta.

"Ma bucur ca ai ramas aceeaasi forta dinamica a Legiunii, caci cu cateva elemente vom putea sa punem din nou in miscare intreg mecanismul.

Vestea de la Misu m'a surprins peste masura. Baiatul acesta pare a fi o exceptie intre toti aceia care si-au creat un rost in ultima vreme. Ceilalti s'au inchis in ei ca niste rozatori si nu se mai gandesc sa sacrifice nici o centima.

Nu trebuie sa-mi trimiti acum niciun ban. Tine-i acolo. Acuma tu fi atent si cu chestiunile tale particulare, sa nu ajungi iarasi de unde ai plecat. Faptul ca ai un apartament si poti sa-ti castigi existenta, este de mare importanta pentru lupta noastra. Numai sanatate si nervi sa ai."

*

La 27 Mai 1960 Comandantul imi scrie:

'Te rog transmite cu maximum de urgenta scrisoarea alaturata lui Valer (Traian Borobaru). Citeste-o si vezi de ce este vorba.

Eu ma straduesc, dac'o vrea Dumnezeu, sa ajung pe la voi inainte de 15 Iulie. Chestiunea ramane strict cunoscuta numai de tine si Valer. Numarul viitor al Sentinelei il voi face in a doua jumtate a lunii.

As avea nevoie de 200 marci, deoarece incerc sa-l trimit si pe Georgel (Demetrescu) in Italia, unde sunt niste filoane politice interesante de explorat si eu nu pot ajunge acolo.

Asadar, pe curand si spor la treaba. TLC - H.S.

*

In 23.12.1960 Comandantul imi scrie:

"Carnetul ce mi l-ai trimis nu este utilizabil din doua motive: scrie pe el "Fondul de actiune" si apoi nu cuprinde echipa din Spania in intregime. Nu as vrea sa se creada ca strangem bani pentru cine stie ce actiune care nu exista. Nu vreau sa provoc inutil inamicul. Stiu ca unicii de care se tem suntem noi si orice facem, ii baga in groaza.

Acum chestiunea asta s'ar putea repara in felul urmator: sa se stearga de pe carnet "Fondul Mota Marin", ramanand numai insigna si restul ce mai e jos. Nici

estetic nu ar fi alterata. Altfel carnetele sunt foarte frumoase ca prezentare si s'ar putea face o buna propaganda cu ele."

*

La 16 Martie 1961 Comandantul imi scrie:

"S'a primit cei 150 DM ca si cei 250 DM. Iti multumesc din inima pentru grija ce mi-o porti, dar acum linisteste-te. Concentreaza-ti eforturile materiale ca sa-ti consolidezi propria pozitie. Un timp de ma voi descurca eu."

*

La 31 Aug. 1961 Comandantul imi scrie:

"Pozitia noastra intransigenta si invariabila este un imens capital in vremurile acestea de desorientare, care ar putea sa dea roade mai tarziu. Socoteala mea este simpla: Daca se trezeste Occidentul, va face apel si la serviciile noastre. Nu se produce acest fenomen, vom disparea cu totii in aceeasi prapastie, dar noi vom avea cel putin constiinta impacata ca nu l-am tradat pe Christos si valorile fundamentale ale civilizatiei noastre."

*

Madrid, 11 Noembrie 1961.

"In legatura cu Circulara alaturata, te rog studiaza eventualitatea ca sa organizati o expeditie la Madrid pentru 13 Ianuarie. Poate ca v'ar putea aduce Willy (Wolf), platindu-i benzina. Ati putea calatori comod patru persoane. Venirea voastra ar fi de mare pret, caci s'ar inviora intreaga atmosfera si am avea si prilejul unui schimb de vederi si examen al situatiei."

*

9 Ianuarie 1962:

"Expeditia catre Spania vad si eu ca a esuat. Compensati-o cu o reuniune la Mgnchen. E bine sa-i mai strangi din cand in cand. Esentialul este sa nu se piarda spiritul de apartenenta la grup. Celelalte resorturi s'ar recupera mai usor din moment ce evenimentele ne-ar favoriza.

Cu carnetele, daca ai putea face convertirea lor in termen de doua luni, in sensul in care ti-am scris mai inainte, nu este tarziu. In eventualitatea aceasta ar fi bine sa scrie pe ele - A XXV-a Aniversare - 1937 - 1962."

*

Eu niciodata nu am fost oficial "Sef de garnizoana". O buna bucata de vreme a fost Dumitru Leonties. Cand nu era Leonties, mare parte din sarcinile unui "sef" Comandantul le pretindea de la mine, sarcini pe care cu sau fara insarcinare, tot le faceam. Asa se explica sfatul ce mi-l da in scrisoarea de mai sus: "E bine sa-i mai strangi din cand in cand. Esentialul este sa nu se piarda spiritul de apartenenta la grup."

Sau cum imi scrie in 25 Ianuarie 1969:

"Stiu ca intotdeauna ai fost un om de impaciuire intre ceilalti si casa ta a fost deschisa tuturor cu mari sacrificii. Si de data asta exercita-ti toata greutatea ca sa se reduca la minimum asperitatile locale."

Iar in scrisoarea din 25 August 1960:

"Calatoria la Mgnchen a fost rodnică sub multe aspecte. Acum ramane sa vad daca pot sa valorific datele cu care am venit. M'am bucurat nespuse de mult ca am vazut atatia buni camarazi cari isi pastreaza mai departe neclintita increderea in dreptatea noastra. Stiu cat ai contribuit sa intretii aceasta atmosfera si te rog sa continui si s'o intaresti. Soarta Legiunii, ca entitate interioara, atarna acum de vointa catorva oameni."

*

18.4.1962, Comandantul:

"Si eu cred ca chestiunea care te framanta (Scoaterea sotiei din tara), nu poate fi rezolvata numai pe cale financiara. Cazul este pendinte si de alte reguli. Dar sa mai ai rabdare. Poate ca se gandesc ca cu tine nu o scot la capat si e mai bine sa profite material. S'a mai ivit si in exil un nou caz de "marché noir" de vieti omenesti, a filosofului Noica, care se stinge in inchisoare, avand numai un rinichi. Trogloditii de la Bucuresti sunt dispusi sa-i dea drumul in schimbul unei sume de 5 milioane de franci francezi vechi, asta face cam 10.000 dolari. Acum Puc (Totdeauna inimoasa arhitecta romanca de la Paris, Puc) si alti prieteni ai familiei umbla disperati sa incropeasca aceasta suma.

*

25.1.1963, Comandantul

"Am primit scrisoarea ta ultima dupa o lunga tacere. Inteleg necazurile prin care treci, dar trebuie sa intelegi si tu ca aceste intreruperi prelungi turbura mecanismul nostru de lucru.....

M'am gandit ca chestiunea cu sotia te absoarbe pana la epuizare. Inteleg drama ta sufleteasca, si iti doresc ca de data aceasta operatia sa izbuteasca. Eu insa continui sa am indoilei, deoarece pana acum ori de cate ori a fost vorba de un caz "politic", cei de la Bucuresti au blocat. Ei asteapta compensatii. Ei nu pot sa dea ceva care sa intareasca adversarul. Parerea mea este ca intr'acolo tintesc. Cunoscatatea cazuri, dar sa dea Dumnezeu sa ma insel.

In lupta noastra adeseori intervin conflicte interioare dureroase. Dragostea omeneasca si dragostea de ceva superior se ciocnesc cateodata violent. Eu insumi ma gasesc intr'o situatie grea, cu sotia bolnava, cu multe sperante de insanatosire, dar pana acum cu rezultate precare. In acelasi timp trebuie sa scriu, sa intretin corespondenta cu camarazii, sa ma ingrijesc de existenta, sa fiu cu ochii in patru la toate manevrele inamicului. In acelasi timp fortele noastre se imputineaza prin uzura anilor, prin lipsa de perspectiva, si prin momeala fortelor raului. Si totusi nu-mi pierd nici o secunda increderea sau echilibrul sufletesc. Privind in urma la anul ce a trecut, sunt bucuros sa constat ca am facut multe lucruri frumoase si deficientele au fost compensate de spor de noi forte.

Imi dau seama ca inamicul vrea sa distruga si nucleul de forte ce a mai ramas, nu pentru ca am reprezenta noi, ca persoane, cine stie ce, ci pentru ca suntem

unicii care ne-am sustras influentelor oculte. Aceasta ii supara, independenta noastra.

Ma intereseaza in cel mai inalt grad sa apara cele doua lucrari, Sentinela si brosură in italiana.

Este foarte important din punct de vedere psihologic pentru lumea noastra legionara ca si Mgnchenul sa traga cu mitraliera ca sa-si marcheze prezenta in batalia noastra publicitara".

(O nota a mea la scrisoarea Comandantului. Nu a fost chestiunea cu sotia care m'a impiedecat sa-i scriu o perioada mai lunga, ci lucrul mult la pravalie, si poate si o oarecare delasare.)

*

Incercari de scoatere a sotiei din tara

In Occident s'a ivit posibilitatea ca prin intermediul unui oarecare domn H. Jakober din Londra, contra a 3.000 dolari sa fie scoasa lume din tara. I-am trimis o scrisoare la care mi-a raspuns:

Scumpe dle Golea, 19 Aprilie 1962

Iti multumesc pentru scrisoarea din 29 Martie. Te rog noteaza ca am dat cazului D-tale Nr. 0264, care trebuie citat la orice schimb de scrisori. Am sa iau cazul sotiei D-tale cu mine la Bucuresti, cand ajung acolo pe la inceputul lui Mai si daca totul decurge normal, sotia ar trebui sa ajunga la D-ta in Iunie sau cel mai tarziu pana la jumatatea lui Iulie.

Contravaloarea in bani trebuie transferata la banca Koschland & Hepner, Zgrich, la contul meu, ref. 0264, cand iti voi telegrafia ca totul e in ordine. Acesti bani vor sta acolo pana cand sotia va sosi la D-ta si abia atunci vor fi trimisi in Romania. Fii asigurat ca totul va decurge bine. In asteptarea confirmarii acestui aranjament. Al D-tale, H. Jakober."

Pe la jumatatea lui Iulie dl Jakober mi-a comunicat ca guvernul nu-i da drumul sotiei sa iasa.

La scurta vreme s'a ivit in Germania o posibilitate. Guvernul german, prin intermediul unui avocat din Stuttgart, Garlepp, scotea sasi si svabi din tara contra 10.000 DM. Dar Garlep scotea si altii pentru aceeasi suma. M'am dus la el la Stuttgart, si cand i-am spus ca cazul sotiei mele ar putea sa fie mai dificil, a zambit: Cine crezi D-ta ca este sotia D-tale ca eu sa nu o pot scoate contra bani ? Am depus banii la banca cu conditia sa fie transmisi lui Garlepp cand sotia a sosit in Germania. La cateva Luni si dl Garlepp a fost obligat sa-mi dea acelas raspuns ca si Jakober. Guvernul comunist din Romania nu-i da sotiei aprobarea sa iasa din tara nici contrabani. In exil au aparut niste scandaluri pe tema acestui comert la negru cu vieti omenesti a guvernului de la Bucuresti. Scandalurile au fost facute de cei ce si-au scos rudele si pe urma, prin procese, au incercat sa-si recupereze banii. Ei se temeaua probabil ca voi face si eu scandal.

Sotiei i-au dat drumul sa iasa din tara abia dupa sase ani, in 1968 in Martie, cand i-au dat o viza de turist in Yugoslavia. Pe mine sotia m'a anuntat de primirea vizei prin intermediul unui sas din Codlea, cunoscut al ei, care mi-a trimis scrisoarea din Viena. In aceeasi zi m'am dus impreuna cu Willy Wolf la

Linz, in Austria, unde se stabilise o prietena a sotiei, Irene Brenner. Sotul lui Irene a fost prizonier de razboi si cand a fost eliberat, in loc sa mearga la Codlea, s'a stabilit la Linz in Austria. Pe urma si-a scos nevasta care era deacum si ea la Linz. M'am oferit sa-i platesc drunmul ca sa mearga in tara, sa-i transmita sotiei ca eu o voi astepta in gara la Belgrad, si i-am transmis si niste bani. Daca eu nu voi putea veni la Belgrad, atunci va veni numai Willy, pe care Irene il va descrie ca sa-l recunoasca. Si daca nici Willy nu va putea veni, sa mearga la hotel Intercontinental in Belgrad, unde va avea o camera rezervata si niste bani depusi si sa ma astepte acolo pana vin eu sau Willy. Sotia a stabilit ziua sosirii la Belgrad la 30 Martie 1968.

Eu m'am dus la consulatul yugoslav la Mgnchen penteru o viza. Eram curios cum vor proceda cu mine, din moment ce, in 1948, cand am fugit din tara si trecand peste Yugoslavia, mi-au oprit toate actele personale. La Consulat cand am cerut viza de turist, nici nu s'au uitat la nimic. In cateva minute mi-au pus viza pe pasaport si cu asta basta. Asta insemna ca ma pot duce singur in Yugoslavia fara nici un risc.

In Yugoslavia trebuia sa mergem cu doua masini cu numar de Germania, cu a lui Willy, mercedes nou, si cu a mea, Mercedes mai vechi, Willy si-a luat si sotia si am mai luat si pasaportul mamei lui Willy care aducea putin cu a sotiei, incat paream doua cupluri germane.

In Banatul sarbesc Willy avea o ruda, in Toracul Mare. Am ajuns la timp si am tras la ei. Joi, 30 Martie, am sosit la timp la gara mica din Belgrad, unde veneau trenurile din Voivodina. Eu am avut un buchet de 20 de trandafiri, pentru fiecare an de despartire cate unul, si asteptam trenul, care a sosit fara intarziere. Eu asteptam la capatul trenului si Willy a luat-o inainte. El trebuia sa fie recunoscut de sotie, dupa descrierea lui Irene. Sotia insa a trecut pe langa Willy fara sa se opreasca, pe care spune totusi ca l-ar fi recunoscut, dar vazandu-ma pe mine mai in spate, s'a indreptat spre mine. In sfarsit, ne-am imbratisat dupa 20 de ani de despartire.

Ne-am dus la Toracul Mare in asteptarea Sambetei, cand trebuia sa ajungem la frontiera austriaco-yugoslava si sa intram in traficul de sfarsit de saptamana, cand presupuneam ca controlul va fi mai sumar. Willy cu sotia mea erau in fata. Cu masina de Germania si sotia imbracata cu o manta si o palarie bavareza si cu un mar in gura ca sa nu poata vorbi daca va fi intrebata. Au trecut fara nicio dificultate. Eu cu Rose-Marie am lasat sa treaca cca 20 minute pana sa ne apropiem de frontiera, pentru a nu starni suspiciuni. La cateva sute de metri in interiorul Austriei i-am intalnit si ne-am oprit la primul restaurant pentru a ne omeni pentru norocul si succesul avut.

Dumineca dupa masa am ajuns la frontiera austriaco-germana, unde nici n'au vrut sa ne opreasca. Granicerii sztrigau mereu: "weiter gehen, weiter gehen!", (mergeti mai departe), si inca intr'o ora si jumtatate am ajuns, insfarsit, la Mgnchen, la noua locuinta a sotiei.

Marti dimineata ne-am dus la Politie pentru legalizare. Eu obtinusem mai inainte de la autoritatile germane aprobarea pentru sotie de a se stabili in Germania si ajunsi la Politie, incercam sa-iexplic functionarului, cum am reusit s'o aduc. El, plictisit, mi-a taiat-o scurt: E aici ? Este nevasta D-tale ? Restul nu

ma intereseaza si in zece minute i-a inmanat un pasaport pe statutul meu re refugiat politic. Si cu asta s'a incheiat ultima etapa a calvarului sotiei.

In continuare colaborarea cu Comandantul

7 Mai 1962, Comandantul imi scrie:

Am descoperit la Maria Rosca un lucru pretios, "Testamentul lui Ion Mota" cum a fost tiparit in 1937. E o piesa rara. Ce crezi ? Ai putea sa-l reproduci exact in acelasi format, punand numai pe coperta a XXV-a aniversare? Daca esti de acord, iti trimit documentul, la care Maria tine foarte mult si nu vrea sa il dea din mana fara o garantie. Eu as tine foarte mult sa puteam face aceasta isprava mai mult pentru nevoile sufletesti ale legionarilor. Capitanul spunea ca fiecare trebuie sa-l aiba si sa-l pastreze mereu la san ca pe un talisman."

✱

4 August 1962, Comandantul.

Am fost plecat zilele acestea la Madrid si la intoarcere la Barcelona am gasit plicul de la tine.

Mi-ai facut o mare bucurie cu reproducerea Testamentului lui Mota. De mult n'am mai trait o clipa atat de emotionanta. Vezi, dusmanii nostri cauta prin toate mijloacele sa ingroape Legiunea, sa o transforme in obiect istoric.

Toata lupta mea si a noastra a tuturor este, in definitiv, ca Legiunea sa traiasca, adica sa continue a fi un fenomen viu, sa mai existe oameni care sa continue sa creada si sa actioneze in duhul Capitanului. Adversarii vor sa ne treaca la arhiva, iar noi, prin actelenoastre, prin afirmarea noastra zilnica, trebuie sa le dam replica ca suntem vii si actuali. Testamentul lui Mota, reprodus in forma lui originala, va face sa tresare inimile acelora care au inceput sa-si uite de vremurile eroice de altadata".....

"Pentru scrisoarea deschisa a dlui Sturdza, cauta adresele tuturor deputatilor, apoi figuri marcante din Landsmannshafturi si nationalitati, etc. La fel si tabelul tuturor ziarelor mari si mici. Difuzarea trebuie sa fie extraordinar de bogata. E un document venit la timp si bine pus la punct."

Sentinela este buna....

Cu aceste trei acte, Centrul legionar Mgnchen se afirma din nou si cu vigoare, intr'un moment cand, poate, dusmanii va credeau la pamant, neavand alte veleitati decat ale existentei.

Cat priveste relatiile cu ceilalti camarazi, fa tot posibilul si strange-i din cand in cand. Nu trebuie sa te orientezi dupa particularitatile fiecaruia - fiecare cu defectele lui - ci dupa partea buna din ei. Vezi M..... are multe defecte si le cunoastem prea bine, dar nu e mai putin adevarat ca astazi, cand multi au intrat in adormire, el continua sa faca servicii Miscarii.

Primejdia in viata unui legionar este intreruperea activitatii. Inactivitatea afecteaza viata interioara legionara. Este o iluzie sa se creada ca cineva, care cinci ani n'a facut nimic, este acela cu cel de dinainte. Si pe plan intern si pe plan extern este depasit. Pe de alta parte, dusmanul nu doarme si nu-si ia vacanta. Lumea occidentala de ce va pieri, pana la urma ? Pentru ca isi permite sa se

ocupe prea mult de chestiunile marunte ale vietii, intr'un moment cand se decide soarta omenirii. Intre acei care se ocupa numai de politica, de revolutii, etc. si ceilalti cari se consuma pentru a poseda un confort maxim de existenta, cine crezi ca va castiga? In America tineretul crestin se orienteaza spre profesiunile tehnice, dar bine platite, iar tinerii evrei se baga in administratia statului, undecastigurile sunt mai mici. Ei sacrifica banul pentru a castiga pozitie de influenta, si prin asta dau dovada ca stiu ce vor.

✱

20 August 1962, Comandantul,

"Un popa catolic, iezuit, a scris un articol in revista "La Civiltà Catolica" din Roma, referitor la "Sfantul Scaun si Evreii din Romania in timpul razboiului". E un articol foarte perfid, pe alocuri spunand lucruri mai grave decat evreii insisi. Anul trecut i-am facut o scrisoare-raspuns si am trimis-o revistei cu rugamintea s'o publice. Directorul revistei mi-a raspuns ca regreta, dar nu se poate, caci statutul revistei nu permite sa se publice decat lucrari ale membrilor iezuiti.

Cum insa afirmatiile facute de acest popa iezuit sunt extrem de grave, nu pot ramane fara raspuns. Iti trimit tie acest text si vezi ce poti face cu el.

As tine foarte mult, daca se poate, ca formatul brosurii sa aiba marimea studiului din Civiltà Catlica, incluzand text si formatul revistei."

✱

25 Sept. 1963, Comandantul.

"Ma bucur ca ai dat drumul brosurii in italiana. Eu astept 50 exemplare, dupa cum mi-ai promis.....

Situatia e grea, dar nu disperata. Nimic nu e pierdut cata vreme mai exista o farama de ideal, o farama de vointa intr'o farama de oameni. Lenin cu bolsevicii sai n'a cucerit Rusia decat cu 4.000 de oameni. E adevarat ca a avut sprijinul conspiratiei comuniste din Occident, dar si noi il avem pe Arhanghelul Mihail, care e mai mare si mai tare decat toti."

"Trebuie agerime pe toate fronturile. Intre Madrid, Mgnchen si Rio trebuie sa facem un triumphi de unde sa tragem contra inamicului cu tot ce avem la dispozitie. Sa formam un triumphi alvietii si al biruintei, nu al mortii, cum spunea Regima Maria in Moldova, in 1917.

Nota: Mereu revine Comandantul cu formula : Intre Madrid, Mgnchen si Rio trebuie sa facem un triumphi publicitar care sa cuprinda in traectoria sa intreg exiliul, pentru a-l mentine in viata. Asta exprima marea grija a Comandantului de a mentine vie viata Miscarii in Exil, contrar acuzațiilor lui Alexaandru Ronnett si Ovidiu Gaina ca el ar fi renuntat la principiile de viata legionara.

Sau altadata Comandantul spune: Calatoria la Mgnchen a fost rodnică sub multe aspecte. Acum ramane sa vad daca pot sa valorific datele cu care m'am intors. M'am bucurat nespun de mult ca am vazut atatia buni camarazi care isi pastreaza mai departe neclintita increderea in dreptatea noastra. Stiu cat ai contribuit sa intretii aceasta atmosfera si te rog sa o continui si sa o intaresti. Soarta Legiunii ca entitate interioara atarna acum de vointa catorva oameni."

✱

23.10.1963, Comandantul,

"Comunistii au avut mereu nostalgia unei intelegeri cu Miscarea. Cum insa Miscarea are o structura particulara, spirituala si metafizica, nici o intelegere nu este posibila care s'ar face in detrimentul liniei Miscarii, a Neamului si a Bisericii. Am expus clar aceste lucruri in ultima brosiura. Ce sa facem, Capitanul ne-a rastignit pe niste coordonate infinite.

Daca brosiura in italiana este terminata, cu colportajul procedeaza in felul urmator: imparte stocul in trei, Golea, Bitzi (Ghermani) si Mailat si fiecare sa ia stocul la el, pentru ca, dat fiind vastitatea operatiei si marele numar de exemplare, unul singur nu poate sa birue.

M'am gandit asa: Golea sa dea drumul la oficialitatile germane, guvern, deputati, senatul, notabilitatile L?nderilor, inaltifunctionari de la toate Ministerele, in special la Externe, Gesamtdeutschefrage, Informatii, Vertriebene, etc.

Mailat la gazetari si gazete, chiar si la cele mai neinsemnate din provincie, reviste de tot felul, apoi oameni politici care nu sunt oficiali. In general, sa bata bine functionarii si oamenii politici de la Landsmann-schafturi, inalta ierarhie popeasca si diversilor romani care nu ne sunt adversari pronuntati, ca sa nu se creada ca facem acte de ostentatie.

Bitzi sa se ocupe de Austria, Elvetia si celelalte tari vecine unde merge limba germana.

La marile notabilitati, cum ar fi Presedintele Consiliului de Ministri, se trimite inchis. La restul ca imprimat. Nu se pune pe plic niciun expeditor. Toata responsabilitatea se concentreaza asupra mea.

Aici trimite 100 exemplare si mai pastreaza si o mica rezerva acolo.

✱

11.1.1964, Comandantul.

Draga Golea, alaturat ai o mica brosiura, "El hombre nuevo", pe care te rog sa o multiplici. E un text care este interesant sa fie cunoscut, in special in America latina. Nu e nevoie de mai mult de 500 exemplare. Ca timp, cand prinzi un moment liber. In curand iti trimit si articolele mele politice care au aparut in ziarele din exil, pentru a le prinde intr'un volum.

Din fondul de propaganda ce l-ati adunat, faceti sa-i parvina lui Faust Bradescu 400 DM.

✱

25.1.1964, Comandantul.

In pachet recomandat iti trimit colectia mea de articole pentru a fi reproduse in volum. Evident ca nu am strans toate articolele. Le-am eliminat pe acelea scrise in limbi straine, apoi toatecele marunte sau prea ocazionale, ca si pe acelea publicate in Vestitorii si Exilul Romanesc, in care responsabilitatea mea a fost doar partiala.

In general am strans numai acele articole care au un fond de permanenta, care trateaza o problema care depaseste interesul imediat.

*

28 Ianuarie 1964, Comandantul.

Contributie pentru propaganda:

"Fiecare sa trimita lunar o cotizatie lui Mos Sandu (Sandu Marin). Acesta le totalizeaza si din acest fond, cand este nevoie, se ia de acolo, cum este cazul de acum, cu cei 400 DM pentru Brazilia. Este vorba de o brosură a lui Grigore Manoilescu, care se gaseste sub tipar. Cand ne-am intalnit, spuneati ca aveti vreo 1500 DM adunati mai vechi. Acesta este fondul de baza care trebuie mereu alimentat. Am nevoie sa fiu cat de cat usurat in materie de propaganda. Am stors Canada pana la epuizare. Acum e randul vostru sa faceti ceva. Evident ca tu ai facut si faci mereu sacrificii de timp, de munca si de bani, dar ceilalti? Ale tale nu le pui la socoteala, dar adunate, cat fac?